

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

kildeudg
b 2

Rosk

Supplement
til
"Roskilde Landemodes
Retssager
- Cause -
fra Reformationen til
1730."

Ved Niels Stenfeldt.
1934.

For sent blev jeg opmærksom paa, at der i Kongelig Bi-
bliothek findes en lang Række Landemodebøger fra alle Dele
af Landet, (som vel equitlig burde fordeles mellem de forskellige
Landsarkiver). - Ved at undersøge dem fandt jeg en Del Rets-
sager for Sjællands Stift, som burde have været indtagne i min
Bog om sjællandske „Causæ“ til dens Fuldstændiggørelse.

Dette Hæfte skulde mi maaske have udtømt Rækken af
bevarede gejstlige Retsager for Tidrummet 1540 - 1730.

1591

Var stævnet Hr. Anders paa Orrø (Anders Jensen 1584-1591) af velbyrdige Olnf Bille paa Abrahamstrup (?: Jagerspris, han Leusmand der), og midte paa Olnf Billes Vegne Fogeden, Jørgen Jacobsen; men Hr. Anders var Stævningen ulydig og midte ikke, men havde givet Hr. Mogens i Hjemboek (Mogens Mikkelsen, 1568-1601. Provst 1583.) sit Magsbrev (Fuld-magt) at svare for ham, hvilket hannem ikke blev tilstedet, saa han og villig afstod. — Stævningen var for 2de Sager, 2^{en} ene, for han havde ladet sin Degn døbe sit Barn i Kirken; selv løste han Ordeene hos Daaben, men Degnen øste Vandet paa. — Den anden Sag: at Hr. Anders havde paa Prædikestolen skældt en Daunenmands Hustru for Hørsag, og ikke havde han skellig Ansag dertil. — Han blev forbudet Kirkehuset og Degnen med, indtil Dom afsiges af Provsten, Hr. Hans i Førslev, hvilket skal ske med det allerførste.

(Ny kongel. Saubl. -40- No: 1172)

1591

Hr. Olnf Bøddinge), Hr. Beut's Kapellan i Snesere (Baut Troelsen - 1584-1591.) var stævnet af Christen Holck (Lens -

manden) og for tvende Aarsager: den første, at han havde skriftet en skaausk Kvinde), og hin ikke havde bekeudet Barnefaderen i samme Skriftemaal, og han tilstedede hende Sakramentet i samme Skriftemaal; den anden: han skulde have en ond Omgængelse med Hr. Beut og hans Hustru, og havde Hr. Beut optegnet 16 Klagemaal over formuede Kapellan, dog syntes de ikke at være skellige) - Item blev han og beklaget (? : auklaget), at han havde været hos en syg Kvinde og berettet hende, og efter han var udgangen i Gaarden, slog han en Dreng paa Hænderne for noget, dem var imellem kommet. - Denne Sag blev opsat, og Hr. Beut skulde beise skelligew disse Klagemaal over Kapellaren; og lovede Bispen at han med det første vilde komme derhen (Bispen: Dr. Peder Jensen Winstrup - 1590-1614). - dito -

1591

Item og Hr. Peder Vinters Sag (Peder Christensen Winther, Viceprovst 1584. + c. 1605) i Rette om Herligheden til Høje Sogn; begærede Vidnesbyrd af Provsten, hvorlunde denne Sag gik (mellem) velbyrdig Knud Brød og hannem i næstførganguar Aar 1590. - dito -

1615

Hr. Peder i Græsted (Peder Nielsen. fra c. 1609 - levede endnu 1647) blev afsat fra sit Kæd, fordi han trolovede en Karl, som havde sin Agtekvinde. - dito -

1615

Blev en Stevning, som Hr. Niels Eskilsen i Næstved

(fra 1601 ell. 02, senere Provst., + 1618) forhvervede over en Mand i Feusmark ved Naam Førgen Degn, som haver i 8 Aar vageret og endom løber om her i Landet med et Huindfolk, som ikke er hans Egethustru, og føder sig med Fyggleri og Signelse. Derforuden havde han skrevet et faesk Brev om Hr. Haus i Toksvard (Hans^{1592-1642, Pr. 1619.}Jensens Tybicus), men han modte ikke. Blev Dom over hannem sagt, at han skulde excommuniceres. Skal slet udstådes og ikke kaldes Degn.

(Kalls Saml. 4°. No 490)

1615

Mag. Peder i Vordingborg (Peder Pedersen Hee, 1613-18, 2e Ti Roskiede Dink.) havde støvnet Peder Büm i Snesere Sogn, fordi han taledes hannem ubillig til, der han visiterede i Snesere Kirke udi Hr. Samuëls Nærverelse (Samuël Mogensen. 1608. 1620); Sententia: Han skal excommuniceres og antvordes forrigheden, fordi han gjorde Provsten imod og det saa haanlige contra kongelig Reces, forhaabendes, at den verdslige forrighed haver Indseende dermed efter sliq lejlighed.

(dito)

1616

Velbyrdig Otte Brahe Pedersons Føged havde støvnet Hr. Haus Skotte (findes ikke hos Wiberg) i Bjergby for 5 Sager. Blev afsat fra sit Kald. (Kalls Saml. 4°. No 489)

1619. (Foraar)

Niels Skomager i Gammel-Kjøge havde forladt sin Hustru og taget en anden, med hvilken han havde avlet Børn paa 15 Aars

Aars Tid. Blev hannem forelagt at slippe denne og tage den første igen og derpaa gøre Forpligt under sin Hals's Fortabelse.

Blev benaadet for Baud, at han saa lang Tid ikke havde været til Alters; men naar han havde gjort sin Forpligt og skæet sig fra den sidste, maatte han publice (offentlig) absoveres (for Syndsforladelse) og admittes (tages til Alters.) (Ny kgl. Saal. 1170)

1619.

Hr. Søren i Sværdborg (Søren Jørgensen, 1591-1619; Provst 1610) havde støvnet Oluf Gregersen, Foged paa Rønnebæksholm, for han havde ingen Bevis paa sit Ægteskab. - Han mødte, blev dømt at bausættes. (dito)

1619.

Mag. Christen i Kjøge (Christian Lauritzen Jlob, 1616-29; Provst 1620; havde støvnet en Kvinde), for hun var i 5de Aar fra sin Mand. - Excommunicetur (skal bausættes). (dito)

1619

Provst i Tybjerg Herred (Hr. Jacob Lauritzen, Herlufmagle) 1612-43; Provst 1619; havde støvnet en Mand for Signeri og Maueri. - Excommunicetur (skal bausættes). (dito)

1619.

Marcus Malm i Næstved var udlagt af en Trisdædere for Troeddom, Signelse og "Gillelukken" (maaske Trylleviser = Galdreviser), var støvnet derfor og det benægte de. - Blev hannem forelagt at rensse sig paa sin Ed hjemme for sin Sognepræst (Mag. Olaus Proce Staphrophi i Sct. ¹⁵⁸²⁻¹⁶²⁷ Ved eller Jens Krogen-
sen Krümmerup i Sct. Martens K. 1619-31). (dito)

1619.

En Mand i Saaby Sogn - Navnet var Niels Olfisen - var for-
tænkt for et Maudrab og vilde ikke fly Bævis, men derover
blev fra Sakramentet 5 Aar, og blev Præsten (Tønne Hauzew (Tö-
gersen) Prøst der i 32 Aar. - 1608. 1619. 1622) haardeligent tiltalt, for
han havde stædet hannem i sin Sogn saa længe og ikke band-
sat hannem og ej heller støvnet hannem. Blev forelagt at
stævne hannem til første Landemøde. - Der blev han band-
sat og rømt. (dito).

1619. (Efteraar).

Hr. Jens Feirgensen i Rønnebæk (1610-19) af Friderich Pasz-
lich (til Rønnebæksholm) støvnet for adskillige Punkter. Blev
hannem forelagt at hoede en Kapellaw i di Rønnebæk og selv
flytte til Ammexen (Olstrup). (dito).

1619.

Peder Degn i Vester Eggede støvnes for Forsømmelse i sit Kald
til at lære Børn i di deres By, som der er. Hent komfæld i
Næstved Kirke og Türberede (forstyrrede) Præsternes Konvent. Hent
vilde ikke bære Provstens Breve fra og til næste Sogne. Hent
blev suspeuderet af Provsten (Jacob Lauritzow, Herlufsmagle
1612-43, Prøst 1619), men agter det ikke. - Blev sat af med sit
Kald. (dito)

1619.

To Følk i Helsingør laa i di et ondt Levned, de sloges og
droges. Skal tage Absolution, som de mifindes, efter at de
een gang tilforn var absolverede. (dito).

1619.

Et Kvindfolk havde løjet en ærlig Maud paa for sin Barnefader, haatte staa aabenbare Skifte. Er bostrømt; skædes lyses et komme tilbage med 3 Lysninger og siden forfølges med Baud. (dito)

1619

Et Kvindfolk løj paa en Barnefader og tog Absolution derpaa, og siden 7 Aar (efter) deprecerede (afbad) himm det publice (offentligt) og fik Absolution. (dito).

1619.

To Ægtefolk skilte sig selv og ej vilde saukes (flytte sammen); blev rejiceret (henvist) til Kapitel, fordi Aarsage blev givet i impotentia viri (2: Manden impotent). (dito)

1619.

En Degnekvinde i Saaby blive dømt til at lægge et Bred fra sig om Degnerenten. — Blev hende forelagt at lægge det fra sig eller æskes ved Retten. (dito)

1619.

En havde slaget sin Fader. — Blev til dømt at boudsættes eller aabenbare begjere Absolution. (dito).

1620. (Feraar)

Hr. Knud i Pisle (Knud Jensen, Feusmark og Pisle/1612-20) blev dømt til at lide, for han havde udbødet (udbød) til Borgemeester i Næstved 100 Daler paa et Kald imod Ordinansen, og for han havde talet nogle Skæudsord om Bededagene. (dito)

1620.

Mr. Jens i Helsingør i Halbo Herred (Jens Jensen Farum, 1609-40) havde ligget i ondt Leved 14 Aar og avlet 2 eller 3 Børn. Han er tilforn excommuniceret, og blev den Sag hævrist at give Leusmaudeu til Kende. (Hend ^{hans} da ~~eft.~~ Wiberg var i Kædet til 1640, man han dog hanc klædet for sig). (dito)

1620.

Mr. Søren i Vedby (findes ikke hos Wiberg) havde støvnet Niels Gaardmand, som havde ligget i ondt Leved 15 Aar og avlet 3 eller 4 Børn og havde ikkum for det ene staaet Skifte; var ogsaa excommuniceret (budsat). - Him blev dømt til Tugthuset og tage Børnene med sig, han at staa aabebare Skifte, thi hans egen Hustru lever endnu, som for 25 Aar siden tog fra hannem. (dito)

1620.

Mr. Andreas (findes ikke hos Wiberg) taalte ret vel til Bispen (Dr. Hans Povlsen Resen, 1614-38) om en af Hørerne i Slagelse at forhjælpe til Mr. Oluf i Gerslev (Lind Herred, Oluf Pedersen 1611-33) at blive hans Medtjenere. - Han blev saattytet. (dito)

1620.

En anden Præst tilspurgte Bispen, om Degnen maatte tage Tiendekorn af hans Ameksgaard. - Det blev hannem aldeles nægtet baade af Bispen og Provsten. (dito)

1620.

Provsten i Stenløse (Christopher Augustinisen, 1617-39) gav for,

Invorledes et Barn paa 4 Aar gik for sig selv og faldt i en
 Lergrav og druknede. — Derfor skulde Forældrene staa
 aabnbare Skifte, thi de skøttede ikke Barnet og vidste ikke,
 hvor det var. (dito).

1620

Et andet Barn blev funden død om Morgenen imellem
 Faderens Bænk, som havde lagt sig i Bænken om Aftenen
 velbeskænket. — Det blev lagt Konen til ondt, som ikke
 tog Barnet fra den drukne Mand. Frv summa da faar
 begge at lide. (dito)

1620. (Efteraar)

En Kvinde i Benløse er beliggel (voedtaget) og skjødte en
 ubekendt Være af Hoesten. Hun gjorde sin højeste Ed og blev
 derpaa admittet til Sakramentet. (dito)

1620

Jens Skaaming i Ondløse rømt for Mauddrab af Skaane;
 haver været i Sognet 7 Aar uden Sakramentet. — Flen en
 paa Svandholm Gods ligesaa, som lovede og in casu necessi-
 tatis (om det blev nødvendigt), der han blev berettet, at ville
 rette (rede) for sig, naar han kom op. — Skal forfares flit-
 telige, hvor der findes nogle saadanne, og optegnes til første
 Landemode. (dito)

1620

Hr. Knud i Bislev (se om ham s. 6 nederst) lod læse sin og
 Kongens Stævning over Hr. Jacob (Provsten, Jac. Lauritsen), Her-
 lufmagle (se s. 4). (dito)

1620.

Mag. Niels i Tølløse (Niels Madsen, 1599-1625) stævnet for en Pension, han havde forbeholdt Skolemestrene i Roskilde, af den Aarsage, at de Børnekøber havde forbeholdt Jys patronatus. (dito).

1621. (Føraar).

Velbyrdig Holger Gagge (Landsdommer) i Roskilde havde stævnet Hr. Samuel i Snesere (Samuel Magmissen- eller Høgen - 1608-21), for han skulde have besøgt sin Tjenestepige. — Sagen blev opsat for med det Landsdommers Stævning over det Kvindfolks Besigtelse. (dito)

1621.

Hr. Hans i Ulso (Hans Christensen, 1610-25) og hans Degn var nogen Uenighed imellem og var selv indbyrdes forligte, men (Forliget) hædtes ikke lovligt. (dito)

1621. (Efteraar)

Den Sag imellem Præsten i Nykøbing (Jacob Pedersen Worm (eller Morsing) 1619-33) og Borgemeester om Kapellanen (findes ikke hos Wiberg) blev indsat til Præsten. (dito)

1621.

Jens Mikkelson, en Skinder og Strædder, løb fra sin Kirke (dito)

1621. (Føraar).

Hr. Jacob i Nykøbing (se ovenfor, 1621) havde stævnet Præsten i Odsherred (kendes ikke —), for han ikke havde taget Inventarlisten til Kirken til sig, da Hr. Michel ibidem (Michel Lauritzen, 1584[†]-1619), døde. — NB. Er et gammelt

Synodale, at naar nogen Prøst dør, da skal Provsten undersøge, hvad Kirken tilhører, og tage det bestrevent, at han saadant haver ønsket, og tage Register paa, hvad han aumanner.

(Kall'ske Saml. 489)

1621.

Blev indført paa Nonveuthuset to Hittelbørn, om hvilke der tvivles, at de er dipte. — Blev derfor besluttet, at de skulde døbes.

(dito)

1621 (Efteraar). Hr. Jacob i Nyköbing (S. 9) var med igennem støvnet af Borgeme ibidem — Blev 4 Provster udtagne af forlige Sagen.

(dito)

1621.

Deغن af Oro' var støvnet af Provsten (Tøger Hauoen, Gjerlev-Draaby ^{1614-40^s Provst}), for han haver ikke ringet Aften og Morges og 3 Gange standet aabenbare Skrifte etc. Blev opsat.

(dito).

1622.

En Skomagersvend haver hoedet sig fra Sakramentet paa 3 Aars Tid og været mistænkt for ondt Levned med et Kvindfolk. — Blev tilstedat (til Abolution), naar sin Samvittighed (Ny kgl. S. 1171)

1622.

En Deغن i Bakkendrup (Gjorlev-B) blev suspenderet ab officio (fra Embedet), fordi han sad Støvring til Landemode overhørig.

(Kall'ske Saml. 4°-490)

1622

En Præst, som var først Kapellan, blev trolovet med Præstens Datter. Der hvin fandtes gravida, lod han sig vie med

hende. — Blev derfor suspenderet ab officio. (dito).

1622.

Jens Andersen i Kamstrup (Vor Frue Sogn v. Roskilde), var støvnet for et Barn, han sagdes at have hængmedøbt; men han bekræftede, at han ikke døbte det, men øste Vand paa dets Hoved, thi det havde ondt i Hovedet, og han brugte saadanne Ord: „Pater, jeg øser Vand paa dig i Navn Faders, Søns og Helligaands.“

M. Og eftersom det er ikke i vor Ordinaus tilstedet en Mand at døde Barn, og han forandrede Daabens Ord, og han bekræftede sig selv at gøre det, at døde Barnet, blev dømt paa havnem, at han skal staa aabebare Skrifte og straffes af sin Frivrigheid, som det sig bør.

1° Quæstio (Spørgsmaal): Om det Barn bør at holdes for at være ret døbt? — Synodus negat (Laudemodet mener: nej).

2° Quæstio: Om Barnet i sin Tid Frivler paa sin Daab og begerer at døbes, om det maa ske?

3° Quæstio: Om Præsten, som confirmerede saadan Barne-daab, gjorde ret?

Bispen vil rettede Gjættigheden om disse Ting. (dito).

1622 (Efteraar)

Hr. Rasmis i Stege (Rasm. Nilsen, 1604-34, Provst 1610) havde støvnet en Mand, som mentes at have ligget i et ondt Levned med et Kvindfolk, og det kunde dog havnem ikke overbevise, men han (Bonden) blev dømt Kvit til Herredsting for hende, — dog Præsten i den Skade. Han var for saamme Mistaake holden fra Ateret i 2 Aar. — Blev befalet, at Præsten skal m

admittere) (tillade ham) Sakramentet og ikke lade hammen staa aabnubare Skrifte. — Men Biskoppen (Resen) paaminde de Bønder alvorligt om at lyde den gødtlige Rettgang i Fremtiden.

(Nye kgl. Saml. 4°. 1170 og Kall's Saml. 490)

1622.

En gammel Præst begærede at skilles ved sin Hustru, af den Aarsage, at høn var hammen for ung. Men fordi han havde ingen bevislige Aarsage med hende, blev hammen befaleet at beholde hende.

(Nye kgl. Saml. 4°. 1170)

1623. (Foraar)

Doctor Casparus, Medicinæ Professor, titalede Mag. Claus i Herfølge (M. Claus Christophersen Lysehaender, 1587-1624) for en Døm. Han havde dømt sin Begn, Mads, koit for Doctorens Titale for noget Rømmingsgods, han havde faact af en Mand ved Navn Knud Slagter, som siden blev hængt, item en Skoppe Salt, han havde bekommet af Tyvens Kvinde, som han vilde være Hjemmel til. — Blev dømt, at Vidnesbyrdene skæde til Tinget forhøres, litvideres der og exaumineres, og siden gaas derom, hvad Ret er.

(Kall'ske Saml. -4°- 490)

1623.

Hr. Mads i Lidemark (Mads Pedersen (Jensen) Aalborg 1622-31) havde støvnet en Mand, som var fredløs, ort for Skooling og siden derfor bandede og vil ikke dog publice absolveres. — NB. Men fordi han havde ved sin hovdwillighed fortævnet Præsten, skal han staa aabnubare Skrifte. Men det er dog en Quæstio, om nogen for Skooling skal publice absolveres.

(dito)

1623.

Hr. Jens i Helsingør (Jens Jensen Farum, 1609-40 Provst-) havde stævnet Hr. Peder i Grøsted (Peder Nielsen, c. 1609 - levede endnu 1647) 1) for han havde forsværet 3de Paaskedag (men hans Hustru var død samme Dag), 2) for han havde bedt en Mand selv at jorde sin døde Hustrus Lig, 3) han vilde ikke give hammen sin Provsteløn (ved Hustruens Begravelse?) og 4) at han havde givet Provsten mange trodsige, onde Ord. — Han maatte forbedre Provsten (i: bede om Forladelse) og skal give til Hospitalet (i Helsingør) 20 Speciedaler (= 40 Rigsd.). (Kall ske Saul. 490 og Ny kgl. S. 1170.)

1623.

Præsten i Aversø (Hans Hansen Borch, 1623-45) var stævnet, fordi han havde ophævet Albert Andersen fra publicæ abolitione imod Kongelig Majestæts Brev. — Præsten modte intet. — Skal stævnes for sin Provst (Jacob Lauritzsen, Hestløjmagler, Provst 1619. S. 4) og der lide dom for sin Ulydighed. (Kall ske Saul. 40-490.)

1623

Hr. Christopher i Tøstrup (?), var stævnet, for han vilde ikke admittere en Mand til Sacramentet, som sig havde forset i en anden Sogn. — B. Skal absolveres i den Sogn, som Gemning er sket. (dito)

1623.

Mag. Niels i Tølløse (Niels Madsen, 1599-1625) stævnet Søren Degn, for han havde forsværet Catechismum. — Skal forbedre sig eller hælde en Substitut (Hjælpedegn) (dito)

1623 (Efteraar)

En Borger i Helsingør havde støvnet Proosten, Mag. Haus Krüser (Sct. Olaf, 1617-25), 1) for at han ikke villet give Dom over en Skoleperson, som blev optagen med haus Pige - hvin var dog ikke bleven sygelig (frigtsoommelig), men han havde givet Afvisning til Forligelsesmaal, og 2) for han havde ladet ønske for Sagen for Byfogeden, formeneudes, at han ikke burde at dømme i denne Sag paa Personer -

Blev dømt, 1) at efterdi Karlen eller Hoindforket ikke havde fanget Varsel, da skal de gives til næstkommende Synodum (Landemøde), at møde her paa Consistorio; 2) skal Vidnesbyrden i Sagen forhøres, 3) siden gaas derom, hvad Retten medfører. (dito)

1623

Mag. Christen i Køge (Christian Lauritzsen fød. 1619-29, Provst 1620) havde støvnet Søren Spillemand, for han havde forlæst sin Agethustru og taget en Hore om Haanden og løbet med hende i 8 Aar og avlet Børn med Horekonen. - Skal han bændsættes, og skal Forigheden straffe ham med tilbørligen (dito).

1623.

En Homicidæ (Mauddraber) meddelt Sakramentet in casu necessitatis - Blev saumtykt. (Nykgl. Saml. 1170).

1624. (Foraar)

Hr. Jacob i Skælskør (Jacob Hausen, 1593-1628, Provst --) tiltaltes af Eske Olufsen Nordmand, Ridefoged til Antvorskov Len. for han havde saæet paa Kongelig Majestæts Bønders Gods for Leje af Stude, Heste, Penge etc. og afført uden Forlov. - (Sagen blev fortsat om Efteraaret.) Hr. Jacobs Sag af Skælskør blev af Dommi-

no Episcopo (Str. Bispen: Hr. Hans Poulsen Resen, 1614-38) repeteret, dog der ingen midte af hans Nederpart (Kodpart). Bispen beværede sig meget mod denne Sag, formeneudes, at hvorledes han dømte i denne Sag, da blev hans Dom visselig støvnet. Hr. Jacob erbød sig at ville give dobbelt saa meget for Afførsel som nogen anden. Men Bispen dømte omvider, at efterdi Louen eller Resens taler intet om saadant Forbud eller Bøder, da skulde Hr. Jacob give Leusmauden dobbelt saa meget tie Bøder som en anden, dog haud, og siden være fri for hans Tiltale.

(Kall'ske Saml. 40. 490)

1624.

Rasmüs Skrivers, Borgemester af Vestved, havde støvnet paa Marine Nielsdatter, Hr. Villads's Vegne af Aversi (Villads kortsees 1577-1623) Hr. Hans Brich (S. 13) og 3 andre Præster for noget, hendes Naadseesaar anróendes var, hvori Hr. Hans Brich skulde forkortet hende - - Sagen blev funden hven, at Hr. Jacob i Helligmagle (S. 4) skulde støvnes for en Dom, han herudi havde afsagt, og er givet fornævnte 3 Præster, som herudi var interessede, Varsel dertil.

(dito).

1624.

Mag. Peder Kierüef (Peder Bertelsen Kierüeff, Søby-Hallersles, 1621-42, Provst ..) støvnet en Bønde i Hving i Finderup Sogn, for han med Skændsord havde overfædet sin Sognepræst, Hr. Anders (Anders Zachriesen Sving, 1608-1610-1626), foragtet det hellige Ministerium (Embedet) og kaldet hans Prædiken en Skændsprædiken - - Bønden skal staa aabenbare Skrifte og forbede

Præsten; ellers slaas i Kongens Fern.

(dito)

1624.

Hr. Niels Vinter i Sæby (Niels Pedersen Winthor, Sæby-Gørshøj, 1617-30) støvnet sin Degn, for han üdi sin Drückkenskab havde kaadet hannem Frue Dorothes Skovtyv og Kirketyv, item kaadet hans Moder en gammel Troeddjævel og slaget nogle Vindüer (Vindue) ind paa (i) hende etc. — Og efterdi Degnen havde tilførn forpligtet sig, at dersom han saa groveligen forsoo sig mere med Præsten, da sküdde han gaa fra sit Kaed, blev derpaa seuteret (dömt), at Degnen sküdde „skerre“ og rengöre (göre) „skar = ren) Præsten, at han intet vidste med hannem uddet enderligt, og siden velvillige resignere sit Degnkaed. (dito).

1624.

Envoed Rasmüssens i Köge paa Holger Rosenkrantz Jørgensen's Degne lod støvne Hr. Hans i Kongsted (Hans Sirensen Nyborg 1606-52, Provst --), for han havde vist en af Tureby Tjenere ved Naam Christen Løllike fra Sakramentet, for han nogen Tid var bort-römt og künde ikke göre bevisligt, hvor han paa et Aars Tid, han var borte, havde brügt Sakramentet. — Derpaa blev seuteret (dömt), at fornævnte Bonde skal staa aabeubare Skrifte, for han et helt Aar ikke havde brügt Sakramentet, og ikke, for han var sigtet for Troeddom. (dito).

1624.

Mag. Rasmüs i Faxe (Rasmüs Svendsen, 1620-45, Provst 1644) havde støvnet Mads Skomager i Taagerup, for han haver av-let 3 Börn med sin trolovede Føstekvinde, og var de ikke

endnu viede tilsammen. Kvinden mødte og bekræftede det. — Derpaa blev seuteret: de skulde staa aabeubare Skrifte og bevise, at de var trolovede Folk; dernæst, at ingen af dem er med nogen anden trolovet, og derpaa gøre Ende (Byllær) 4 Uger efter næste Martini (Torsdag, 11. Nov.)

1624.

(dito).

Mag. Villum i Strøby (Villum Hansen Lemvig, 1615-25) havde støvnet Mikkel Mikkelsen ibidem, en Agtemand, som skyldes af et Kvindfolk for sin Barnefader. Vincens Billes Foged paa Gjorslev forsvarede Bonden, som ikke mødte; var dog i Byen (Roskilde). — Derpaa blev afsagt, at dersom fornævnte Bønde det med Lovens ruten afværges eller gør en anden Ende derpaa, skal Mag. Villum sætte ham i di Baud. (dito).

1624

De højlovedes (Universitetets) Foged støvnet Mag. Peder (Peder Nielsen, 1623-26) i Højelse, for han skulde forvist Christopher Skomager fra Skrifte. Mag. Peder beviste med sin Degn og 2 andre Mænd, at han det ikke gjorde, men begærede af hannen, at han skulde recitere de bare Būd-Ord uden Forklaring, hvilket Skomageren ikke viede gøre og derfor stod op og gik fra Præsten. Skomageren maatte bekræfte sin Forseelse og forbede Mag. Peder, hvilket skal forkyndes af Prædikestolen. (dito).

1624.

Hr. Hans i Hørby (Hans Rasmussen, Kapellan, 1626-54) beklagede sig ikke i Aar at kirme udgine saa stor Pens (Afgift) til Hr. Lauritz (Sognepræsten, Lauritz Rasmussen, 1584-...), men

begærede, at Bispem vilde hjælpe til, at Hr. Haus maatte
 holde hannem sin Tøst for, eller og, om Hr. Lauritz vil-
 de noget i Aar slaa af, saa vilde Hr. Haus et andet Aar
 lægge saa meget mere dertil igen. (dito)

1624 (Efteraar)

Anders Møller i Skovmølle og Karine Rasmisdatter ibidem
 (ved Vester Egenberg?) var beryggede for Forargelse i Utugtighed,
 endog, før end hendes Mand døde. — De skal gøre Ed eller
 tage aabeubare Skrifte. (Ny kgl. Saml. 4° 1170)

1624.

Hr. Rasmis i Føislev (Øster Flakkebjerg Herr. Rasmis Hausen
 Lündforlund, c. 1601 - 40) støvnet Haus Børgesen ibidem, og
 han blev dømt til at laudsættes. (dito)

1624.

Tvende Folk, trolovede, i Tikøb („Tikiöbing“) forhaalede deres
 Vielse, holet Huis sammen nogen Stund og siden er ad-
 skilte. — Blev lagt Presten til Last (Niels Jacobsen, c. 1624-30) (dito).

1624. (Varsel om Krig?)

„Anno 1624. Odensdagen 9 Junii mod afften mellem 6 oc 7
 bleff her i Bergem hørt et barn graede 7 ganger i Moders
 liff, hvilken ved nafn Dorethe Engelbrets datter med sin ec-
 temand Lavritz veffver er til huse hos Birrete Jordmoder
 ved Munkeliffve: oc hørde tvende andre ærlige ecte-
 quinder samme ynckelige graad fornæssnde tid oc sted;
 hvikeitt oc disse tre quindfolck sautligen ved deres eed
 haffve vündet (vidnet) oc bestaet offentlig for den christen

Offrigbed mñ i fredags her i Domkirchen, strax prædichen vaar
wede. - Bergis 13 jünii Anno üt süpra (som ovenfor). ~

Denne fornæffte Lavritz veffier oc haus hñstru Dorette En-
gelbretsdatter ere meget arme folck, dog ærlige; hoede 2
deres smaa børn til Danske eller Norske skole her i byen
i denne dyre tid. For^{re} Dorette Engel berette for os i fredags
i Domkirchen, at hñm fornemmer sig iche at haffne lenger
dag, til hñm skal føde sit foster; end 4 eller 5 uger.

Gñd hielp oc trøste naadeligen denne fattige (stakkels) bedrøff-
vede quinde oc os alle sammen i jesu Christi naaffn, Amen.

(Jl. kgl. Saul. 4°. 3190)

Naschasius. C. (Nakskov, Kapellan)

1625. (Foraar)

Hr. Peder paa Niøn (Peder Eilertsen i Borne, 1623-25.), som myg-
ligen var kommen der til Kald, var støvnet for et Brev, han
havde givet en Kvinde i København, Marine Jusedatter, paa
Alytskabs Vegne, desligeste for adskillige Gods og Penge, som han
skulde af hende bekomme, som beløb sig til en stor Summa
Pendinge. - Blev afsagt, at eftersom de var skilte for Ka-
pitel, og de ej bør at komme tilsammen for Forargelses Skyed,
og han dog saa ikke haver forset sig baade ved saadan Trolo-
velse og saa ved ivaanlig Obligation ikke alene paa Tro,
Love og Ære, men ogsaa Sjæls Salighed og Himmerigspart,
hvilket han dog mñ ikke vil eller kan hoede, hvilket Lejlig-
hed han ikke vilde bekuude, men benægtede, der han skul-
de ordineres, og endydmeres snød Kvinden i Soquet (vel)

Formandens Enke) nogle Penge fra; derfor skal han og mi-
ste sit Kald og staa aabebare Skrifte og betale, hvad han
hendes skyldiger. Han haver og sig slemmelig og modvilli-
gen forset i et Krohus. (Ny kgl. Saaml. 4°. 1171 - Kall'ske Saaml. 4°. 490)
1625 (Efteraar)

Hr. Mogens i Volderslev (Mogens Jensen Gad, 1619-33) blev stævnet
for ærerindige Ord og Sjælegave (efter en død). Vidnesbyrdene
lid (ulydde), at hvad Ord han sagde paa Prædikestolen, dem
tydede han ud paa Corfix (en Bonde), da Corfix hannem
derom tilspurgte paa Kirkestævne. Derimod viduede andre,
at de vilde forklare Ordene, item, at han ikke bandsatte,
men lyste til Bands, item, at han spurgte Corfix ad: "Er
det Eder, Corfix?" og ikke i: "Det er Eder, Corfix!"

Om Sjælegave paa 6 Daler: De var hannem først (før
døden) tilmiommede (tiltænkte) og siden tilbage af Kir-
kerørgen. (Se nederst paa Siden). (Ny kgl. Saaml. 4°. 1170)

1625.

De Skolepersoner, som slog den Smedesvend ihjel, og som var
tilfreds at forsone Sagen med Penge, de skal afløses publice
i Kirken, item stille Herkabet tilfreds og oplyses, siden skal
der tales med Fvrigheden, om de maa steds i samme Skole.

(Ny kongl. Saaml. 4° 1170)

1626 (Foraar)

(Se ovenover) Hr. Mogens i Volderslev stævnet af Corfitz Nielsen
for Sjælegave. Præsten mødte med Tingsvidne i sin Sag. Der blev
forklaret, at den døde gav i sit levende Live paa anden Uge,

forend han døde, 8 halve Kroner til Kirken og lige saa mange til Presten; dog fik Presten endnu 6, som Kirkevoergen bar hamnem, item, ingen af Arvingerne aukede derpaa. Kunde ikke kaldes Sjælegave, uden det bliver anderledes beviset. — Og efterdi Corfitz ej comparerede og ej efterkom Afvisningsdom, da dømmes Hr. Mogens fri for samme Tiltale. Men aulaugeudes, at velbyrdige Frederik Reetz om paa ny havde indstævnet Hr. Mogens igen som Kongelig Majestæts Leusmand for intet deri at forsømme, med nogle flere Vidnesbyrd, som der er ført, kunders vi ikke heller alting saa klart at være, at vi ydermere turde dømmes hannem at have gjort derudi mod Kongelig Majestæts Reces, uden hannem ydermere sligt kan overbevises, som det sig bør. Denne Dom blev bestrevent (H. kgl. Saml. 3190 — Nykgl. S. 1170.) 1626.

Adser Pedersen i Vallensbæk stævnet af Hr. Peder, Sognepræst ibidem (Peder Nielsen, Slagelse), 1618-26) for ubekvemme Or[?] han havde givet hannem. Han vedgik at have sagt, han vilde give Hr. Peder „Dieffüelen med fitt i“ (Fedt), men dog sligt at være sket i Arrikkenskab. Aarsagen var for Svig üdi Tjende, at Adser havde stjålet 15 Neg inden i det andet, bundue Korn paa Marken (s: for ikke at give Tjende deraf).

Sluttet i at Adser Pedersen derfor skal staa aabenbare Skrifte og absolveres af Provsten, Hr. Otte i Ledøje (Otto Hansen) (Jenssen Hafn („Kjöbenhaffn“) 1616-38) Domnicæ III Trinitatis (6. dind eft. Trin) Og hvad han ellers haver Hr. Provsten til at tale, derom at gaa efter Loven, naar han hannem stævnedes vorder, hvilket end

nå ikke er sket. Og begærede Adøer, efter Dommen var gaaen, at Skriftemaalet maatte forhales til næstkommendes Paaske. Denne Dom blev beskrevet. (Gl. kongl. Saal. 3190).

1626.

Hr. Rasmus paa Møen (Rasmus Nielsen, Stege 1604-34, Provst 1610) havde indstævnet Hr. Haus i Borre (Haus Andersen Frederiksberg 1625-33 (34) og Haus Degn, Mauritiz Nielsen^{for} laugsommelig, vidtløftig Trøtte med hverandre indbyrdes, hvilken Trøtte Provsten og andre Daanemænd vilde forligt; Degnen vilde ikke til Forligelsesmaal, men for de kom saa vidt til Ting, blev nu samme Sag forligt paa efterskrevne Conditioner:

1) Degnen skal ikke ydermere paaføre Hr. Haus saadan Trøtte, men vere hannem horig og lydigh efter Ordinausen (Degnen kaldes et andet Sted Mogens Nielsen og blev afsat i 1644 for Uskikkelighed - Anders Pedersen: Sjællands Degnehistorie).

2) Han skal levere Præsten sin Tiende ved Provsten, Hr. Rasmus Nielsen, og Hr. Niels Trautzgen i Magleby paa Møen (Niels Frandsen Brønne, 1600-1676, var Jøbelpræst).

3) Anlangendes den Tvist om Kirkeklonken skal Degnen nøjes med, hvad Lensmanden derom vil Provsten bevilge.

4) Provsten skal forskaffe Hr. Haus sin Avotans af Luken for Klost. Og dermed skal al Vidnesbyrd og Proces vere magtesløs

(Gl. kongl. Saal. 3190 - Kall. Saal. 490)

1626.

Fornævnte Hr. Haus i Borre var stævnet af en Væver, for han vilde ikke admithere hannem til Sakramentet. - Præsten for-

svarede sig og mente sig at have gjort ret, først, for han var i Rygte for Horeri, dernæst, fordi han havde sagt og talet slemmelig paa hans Formand, at hans Prædiken var en Kærlingsprædiken og Tale, for det tredje, for han havde sagt om ham selv, at han var en Fandens Præst. — Blev intet derudi sluttet eller dømt, men forligt, at Væverens skal tilstedes til Skriftemaal.

(Gl. kgl. Saul. 3190 - Kall^{ste} Saul. 40. 490).

1626.

Mag. Christen i Køge (Christen Lauritzen Glob, 1616-33, Præst 1620) havde stævnet Jørgen Hammer af Højelse, for han ikke havde givet Degnen sin Rettighed af Degnestadens jord, som han brugte. — Blev befaleet at føre Vidnesbyrd til næstkommandes Landemøde, om det er Kirkejord eller Degnejord, og om Kirkeværgerne havde opbevaret Rettigheden deraf midlertid. (Gl. kgl. Saul. 40. 3190)

1626.

Mag. Rasmus af Faxe (Rasm. Svendsen 1620-45, Præst 1644) havde Proces med nogle Kvinder, som han havde forvist fra Skriftemaal, fordi de var uopbebrejtede til Tinget stævnet for Troeddan. — Blev derudi kendt: Samme Kvinder ikke at ankommes til Skrift, før end de til Tinget tager Dom, om saadan Sigelse bør at staa ved Magt.

(dito.).

1626.

Kr. Poul Sorte i Ryge (Poul Sørensen Sorte (1616-50) stævnet af Hr. Morten i Hyllinge (Morten Pedersen Hove, 1602-30, Præst 1610) for Uldighed at ej ville udlægge en Summe Penge, advaret nogle Gange derom, hvilke Penge var en Skilt, for han gifte de sig anden Gang

saa tidlig. - Hr. Povel svarede, han vidste ikke sligt at være forbuden, at man giftede sig, før et Aar var omgaaen. Bispen (Dr. Resen) var haarnem fortørnet, men Dominus Episcopus bevilgede; at den Sag maatte opvortes til næstefterkommendes Laudemode. (Nykgl. Saml. 1170 - Gl. kgl. Saml. 3190 - Kall's Saml. 490.)

1626 (Efteraar)

Hr. Peder Lauge i Helsingør (Mag. Peder Rasmussen Lauge, 1625-46) støvnet af Claüs Hausen ibidem, formenendes sig at have Tietale til Hr. Peder for en Dom, haarnem er overgaaen paa Helsingørs Raadstue, som med sin Kinde beskedtes at skulle leve et forargeligt Leved. Samme Dom er confirmeret af Laudsdommer. Derfor afvist at støvne Laudsdommers Dom for sin tilbørlig Overdommer, om han (Claüs Hausen) ikke dermed vil være tilfreds. De blev forvist Byen. - Hr. Peder fik en „Skraabe“ for han havde trolovet dem, førend de var publice absoloverede. Hr. Peder blev befaleet at beklage sig for Borgemeester og Raad i Helsingør, fordi Claüs Hausen med sin Hustru endnu lides i Byen efter Forvisning. Og det skal ikke annammes til Sakramentet ante publicam absolutionem (for offentlig Skriftemaal), og dersom de ikke vil undergive sig den, da skal de bannesættes. (Nykgl. Saml. 4°: 1170 - Gl. kgl. Saml. 3190)

1626.

Hr. Anders i Varslev (And. Jensen Callundborg, Varslev - Jordløs, 1610-52, Provst..) havde støvnet Mads Kræmmer i Eskebjerg for ulovlig Lejermaal. Denne Sag blev befaleet at indstævnes for Kapitel ved Mag. Erik i Bregninge (Erik Hausen Juel,

1618-47, Provst i Skippinge Herred). (Jl. kongl. Saubl. 3190)
1626.

Mag. Erik i Bregninge (se ovenfor) støvnet Anders Mymand og hans Hustru for et Barn, han nægter sig at være Fader til. — Denne Sag afvist til Kapittel, efterdi Mauden skylder hende for Horeri, og imidlertid hoedes de baade fra Sakramentet, han indtil Jule, efterdi hin begærer at være hos hamma. (dito)

1626.

Hr. Erik i Bregninge (se ovenfor) havde støvnet Hr. Claus Fort (Claus Clausen Fortt (Føert), 1602-36) i Torstunde for Gæld paa hans Hustrus, Sal. Mag. Peder Kiises Efterleverskes Vegne (Bregninge-Bjergskud), Skippinge Herred, 1613-17, + 1618). Og var de begge Ende (Dom) begærendes. — Sagen omsider voedgivet af Mag. Enevold (Enevold Nilsen Randulf, Domk. 1627-66), Mag. Lauritz Nor-Jensen Scavenius til Domkirken (1625-27) af Hr. Claus paa Mag. Povl Jensen Colding paa Herliffsholm (1622-40) og Hr. Otte (Otto Hansen) Skafw i Ledsjø, 1600-38, Provst 1616) (se videre S. 29) (dito)

1626.

Mag. Povl Jensen (se ligeovenfor) støvner Hans Sollik, fordi han ikke bruger Sakramentet; om han skal blive der i Sogneu ligger. — Blev afsagt, at han maa blive paa Godset indtil Paaske. (dito).

1626.

Morten Jespersen støvnet Hr. Hans Timidsen (Karisø, 1623-46), fordi han ikke vilde anmaame hamma til Sakramentet. Men der blev befunden nogen Falskhed hos Morten Jespersen;

blev derfor velbyrdige Mogens Pax (Leusmanden) ombudet at an-
 hode ham om paa videre Besked. (dito)

1626.

Mag. Peder Kierulf (Peder Bertelsen K., Sæby - Halleuslev, 1621-42)
 stævnedes før sin Basse, fordi han er bortløben med en anden
 Kvinde og ikke vil være hos sin Algtevinde. — Din Sag skal gives fu-
 righeden til Kinde, og han inndrives hoedis fru Sakra-
 mentet. (dito)

1626.

Hr. Mads i Lidemark (Mads Pedersen Aalborg, 1622-31) midte i
 Rette med Gertrud Peder Fraudtzens ibidem, hvilken Kinde ha-
 de under Sakramentets Meddelelse Helligtrekongersdag gaaen
 fra sin Sted 3 Gange og taget af nogle Spindelvæv ved Prædike-
 stolen. Hun berettede sig det ikke at have gjort i anden Me-
 ning end, at hun havde hørt, „det vaar et god remedium
 imod Febrin“ („den Kolde“) — Afsagt, at hun skal staa aaben-
 bare Skrifte for samme Superstition (Overtro) og Forargelse, hun
 dermed givet haver, dog saa, at Presten her erklærer hende, at
 det ikke sker for nogen anden Mistanke. (Troeddom?), men at
 ingen skal tage Exempel til Forargelse heraf. (dito (og Nyl. kgl. S. 1179))

1626.

Ørslev S.

Hr. Mikkel, Provsten i Kragerup (Mikkel Pedersen, 1622-
 58.) stævnet Mads Mathiesen ibidem, fordi han selv begrov sit Barn
 — Han svarede, at det var sket af Misforstand. — Afsagt, at han
 skal gives noget til de fattige, og det skal gives til Kinde i Me-
 nigheden, at ingen deraf tager Forargelse. (dito).

1626.

Hr. Jacob i Egesborg (Jac. Nielsen, 1612-31) hans Tiltale til Mag. Jacob i Laugebak (Jac. Andersen, Kallehans Søn, 1590-1630). Blev opsat til næste Landemode med alle sine Circumstantiis (Umwstændigheder). Og blev det skrevet paa Hr. Jacobs Støning. (dito)

1627. (Foraar)

Hr. Hans i Vallengård (Hans Jensen Marrit, 1584-1632) havde forset sig med et Vidnesbyrd, at en Person, Hans Jacobsen, maatte u'behindret indvies til Qgteskab, som dog for saadan Forhindring skyed med fem 15 blev rettet (heverretet?). - Han lod de faldge 8 Slettedaler, om den gode Hr. Leusmann syntes, det maatte saa passere, eller og komme til næste Landemode igen. (dito)

1627

At en Person i Vemmelø, 30 Aar gammel paa næste, kommer mi først til Sakramentet, naar han gør sin Bekeendelse for Menighedens derom. (dito)

1627

Mag. Søren i Roskilde (Rector?) med Hr. Hverik Tygesen i Sigersted (Hver. Thyesen Colding, Brungstrup-Sigersted, 1619-63, Proost 1653), som lagde Kapitels og Mag. Boes (?) Kollats ind, at den Gaard, som ligger mest vesten for Kirken i Sigersted, hvis KornTiende er aulangen des, skulde aleneste være undtagen fra Tiende og Proostersedsel. - Fem indlagde han Anders Sørensen („Søffrens") Underkriveres Brev til sig, at han straks i Februario vilde skikke sit Kollatsbrev til Landsdommer formedelst den Sags Skyld, som da var til Landsting indstævnet; nægtede ej heller, at han jo hav-

de aarsaget sig for det hæderlige Kapitel, at samme Kollats var indlagt i Retten hos Landsdommer; og blev han raadet, han vilde handle med Skolemesteren (det er vel den nævnte Anders Sørensen) i Venlighed uden Vidtløftighed. — Opsat til næste Landemøde til Betænkning, om Kældet-ellers midtlig Tiltale kunde være forbrudt efter Kollatsen. (dito)

1627.

Den tyske Karl i Næstved, om han haver været til Guds Bord tilførn og er nostris confessionis (i: af vor Trosbekendelse), og om han vil forpligte sig paa sin Hals, om anderledes findes om Ægteskabs-sager. (dito)

1627.

Hr. Otte i Ledøje (Otto Jensen (Hansen) Hafn, Ledøje-Simörum Herrad, 1600-38, Provst 1616) havde stornet Hr. Anders i Brøndby (Bryneby) Vester (Anders Jacobsen Gimlinge, 1622-29), for han havde i Sakramentets Uddelelse for givet Kalken og siden Brødet. — Blev benaadet af Hans Majestet denne Gang, men dersom han herefter findes brødig, skae denne Sag og staa haanemvaaben. Han skae derhos forbedre Menigheden (bede om Forladelse) og saa ved Provsten igen annammes igen til Ministerium (Tjenesten)

(Ny kgl. Saml. 4°. 1170 — gl. kgl. Saml. 3190.)

1627.

Jens Rasmussen, Tjenendes i di Egby i Glostrup Sogn, og Karen F-sacksdatter, Tjenendes i di Ballerup, aulovede at ville hode dem sammen som Ægtefolk m^o straks efter Michaelis. (gl. kongl. Saml. 3190)

1627.

Gert Hermansen støvnedes Mag. Christen i Røge (Chr. Lauritzen Glab, 1616-33, Provst 1620) for adskillige Stykker. Da, efterdi det er indviklet verdslig Sag, som haver været for Retten i Kjöbenhavn og synes ikke at være færdig, saa sættes den til samme Ret igen der færdkommelig at likvideres og forklares, som det sig bør. (dito).

1627.

Ole Nielsen i Bjergby havde støvnet Mag. Erik i Bregminde (Erik Hansen Friel, 1618-47, Provst i Skjoppinge Herr.) til Ting for det Vidnesbyrd, han selv villigen haver givet, om han fattes noget derpaa, eller han mener det rigtigst at være. — De andre Sager at komme til næste Landemøde, og Mauden at skille sig af med den fremmede Kvinde desimidlertid. (dito).

1627

Hr. Claus Fort (se om Sagen side 25 midtpaa) støvnedes Mag. Erik til Bregminde for 20 Rdl., som Mag. Povel i Herlufsholm, Mag. Lauritz i Roskilde, Hr. Tyge i Kündby og Hr. Otte i Ledøje bekendte om paa Huset (?), at han lovede sig at ville betale til Paaske Marked i Roskilde, og hvis han behøvede den ydermere, da at han vilde give Reute deraf. — Hvilket han bør at holde og Hovedstolen at betale, naar hannem den lovlig bliver opsagt, og alting i al Venlighed at holdes, om Kontrakten lyder. (dito).

1627.

Hr. Christen i Søborg (Christen Jensen Aalborg, 1616-30) imod Christen Jespersen, sin Degr, som ikke haver benagtet Vidnesbyrdene straks for Retten, ej heller endm det, som er vidnet for

Provsten, og Provsten beretter, han er advaret med Børnene (Undervisningen) mange Gange og haver ikke raadet. Bod derpaa; item er fremlagt, at han mi efter Paaske haver forsvemt at ringe, item at gøre Tjeneste i Kirken. — Da han jo med sligt at have forbrudt sit Tæed. (dito).

1627 (Efteraar)

Hr. Morten Mortensen i Sønderup (Slagelse Herred) tiltalt Hans Hausen, en Binde i Aarslev, for han skulde have trolovet Søren Rasmussen og Maren Pedersdatter. — I lige Maade, at han skulde være Medvider i, at hrn var drøbt af Søren Rasmussen, eftersom han ikke kæn benægte, han jo haver derefter købt af Søren af hendes Klæder ud af Kisten og g. selv vilde møde til Orde med Misdæderen, der han blev rettet (heurettet), hvorom Hr. Morten blev advaret fra Svein ved Jørgen Kofod. — Blev afsagt: at Hans Hausen skulde først lægge sig for den Paatale om Trolovelsen og siden tage Dom, om han ikke bør at holdes for Medvidere, eftersom han og hans Hustru haver købt af samme Kvinde Klæder, siden hrn var myrdet; og sligt straks aabeubaret. — Saa længe at holdes fra Sakramentet, indtil sligt sker; eller han vorder begærendes aabeubare Skriftmaal. — Øvrigheden det at tilkendegives, at han maa holdes dertil med det første for stor Forargelse at forekomme, som det sig bør, som Dommen videre indeholder. (dito).

1627.

Mag. Peder Lange (Peder Rasmussen Lange, 1625-46) i Hel-

singør havde støvnet Niels Beutzen, hvis Hustru haver brugt nogen uheldig Middel til hans Svaghed efter ^{en} Hørlings og Misdæderstes Raad: hiin gav sin Maud Vin at drikke igennem hendes Stegersdør af en Gaasepipe, og Mauden straks blev tilpas. — Christopher Hausen, som dermed haver været, byder sig selv til aabebare Skrifte, og blev det hannem tilkeudt. I lige Maade Niels Beutzens Hustru tilkeudt at tage aabebarlig Afløsning. (dito)

1627.

Mag. Peder Lange (se lige foran) haver støvnet Jacob Gerritzen og Beatrice (Beatrix) Jorritsdatter, hvilke vilde ikke først bruge Communionen og dermed forhaler deres Ægteskab. — Blev afsagt, at de bør ikke at betjenes af den HeilighedsTjener paa Guds Vegne, som de selv hoeder sig fremmed og modvilligen for, og forighed det at gives til Hende. (dito)

1627.

Hr. Hans i Toksværd (Hans Jensen Tybicins, 1592-1642, Provost 1619), støvnedes Niels Lauritzen i Lille Tvede (Nesteløi Sogn), for han haver forladt sin Hustru. I lige Maade støvnet hende, fordi hiin ikke vilde være hos hannem. Og haver han imidlertid ikke paa tredie Aar brugt Sakramentet. — Blev afsagt: hende at holde fra Sakramentet, fordi hiin er contumax (s: Frodsig), men hannem at admitteres, efterdi han tilbyder Forligelse og Sammenkomst, hvilket hiin ikke vil annamme. — Ægteskabet aulagendes det at støvne for Kjøpitel. (dito)

1627.

Hr. Mogens i Slagslunde (Mogens Thomsen, 1617-57, + 1669, 75° Aar gl.) beviste intet at være samlet i 3 Aar til Hospitalet i Helsingør. - Blev taget i Betænkning til første Landemøde, om de vil give. (dito)

1627.

Niels Degn i Baarse (Niels Christiausen Diber, 1625-c 30) havde støvnet Mag. Jacob i Langebæk (Jac. Andersen, Kallhave Sogn, 1590-1630) for en Besigtelse om Troeddomssag - Fremlagde hans Svar derimod, som dog skal lovligen tages til Ting; og ligesaa de Vidnesbyrd, som Hr. Anders fremsendte, skal tages til Ting; og de skulde komme igen til næste Landemøde (dito)

1627.

Hr. Jørgen Hansen i Søndby (Frederikssund) (16...-37) støvnet Mag. Hans Pedersen (Hans Pedersen Vårde (ell. Tikøb) 1615-29) i Slaughter for noget Regnskab mellem Villem Arntz og Hr. Jørgen, hvortil han mener Mag. Hans sig at have forirettet; begærer endnu at komme til Regnskab med sal. Villemus Keinder - At indbringe Hanssen, Borgemeester i Slaughter og Jens Pedersen, Raadmand at likvidere sin Gæld. - Provsten i Processen ingen Uret at have gjort Hr. Jørgen. (dito).

1627.

Hr. Gregers i Næstved (Gregers Christiausen Braabye, ved set. Markus K. 1627-70) havde støvnet Hans Bødker for alle hans uskikkelige Liv og Levned. - Blev påkæudt at excommuniceres, men Sagen blev hjemfundet at støvne paa ny. (dito).

1627.

Jacob Hellesen haver oprettet et Kors i Høbo Herred ved S. Lene (Helenes) Kilde med nogen Opskrift. - Haanem at opspørges i København, om menes, at han der er. - Og er denne Opskrift:

„ F, hvem som lid kommer, sielige oc arme,
 Jesus, Guds oc Mariæ Søn, oc S. Helena vil
 sig offer eder forbarme.

J. N. G. F. S. O. H. A. (o: F Navnet Gid Fader, Søn og Hellig Mand)
 (dito)

1627.

F. Stenmagle Sogn var Catholicumeni (de, som melde sig til Afgang) ikke vel opførte. - Skal endelig holdes en god Substitut (i: Hjælpedegn), enten den i Pedersborg eller en anden, og saa kan den anden komme til Vejle, som var i Krümmerup, som er fornøden. Den Substitut i Haanem skal ogsaa lase for den- nem i Lündby og betales. (dito)

1627.

Joachim Bremer, som angav sig at vilde ægte et Kvindfolk, som han haver besøvet i Melby Sogn, hvorfor han er absolveret, han blev forlovet og trolovet og siden viet, dog at han først forpligter sig til Præsten ved sin Hals at være ubehindret, og det skriftlig fra sig give med Ed. (dito)

1628 (Foraar)

Hr. Gregers i Næstved (se forrige Side nederst) havde støvnet S. (Seigneur) ^{Kjend Jeusow} Organist til Sct. Morten Kirke (tidligere Præst i Faarum og Rislev (se S. 6 nederst, S. 8 nederst) for adskillige Gudsbesøttelse,

som ved Tingsvidner og rigtige Vidnesbyrd bevisede, at Hr. Knud havde sagt, at han havde nogle Aar tjent Gud, og han havde lønnet hannem ilde; nu vilde han tjene Djævelen og forfare, hvorledes han vilde lønne hannem. Derefter taalte han om Gud stoltelig og sagde, at Guds Ord er Gækteri, Sakramentet er Forgift; han kunde nok bære en Blaa Kappe, naar Præstens Messerklæder er Fastelaonsklæder; Jobs Bog er en Fabelbog; Luthorius var en fordømt Kætter og var nu i Skole; Paulus var en Hovedskælm; Jomfru Maria plukkede Gæs, naar det sneede, med mange andre ukristelige Stykker, hvormed han sig selv forklarer at være en Blasphemus (Gudsbespottet), en apostata (en profæden), en persecutor divini ordinis (en Forfølger af gejstligheden) — Blev dømt at degraderes og removeres ab officio (afskediges) og autvordes verdslig Fvrighed under Kongens Naade og Unnaade. (Ny kgl. Saml. 4°-1170)

1628

Mag. Oluf i Næstved (Olaus Proce Staphrophi, Seb. Peder 1619-31) havde stevnet Hans Düerich (Borgmester), fordi han taget Hr. Knud (se lige foran) i Forsvar og haandhæver hans Gudsbespottelse og haardeligen for Retten tiltaler baade Mester Oluf og Hr. Gregors, som derpaa taler. Sætter derfor i Rette, om Hans Düerich ikke og bør agtes en Gudsbespottet ligesom den er, han forsvarer, og derfor være pligtig at staa ualbene Skifte, for han til det hellige Sakramentes Delagtighed maastilstedes. — Blev forligt med Viekaar, om Hans Düerich nu herefter vilde lade suadant falde og være stille.

Ug vil han ikke), da skal Mester Oluf bruge Vidnesbyrd og sigel
Dom.

(dito)

1628.

Dominius Gregorius (S. 33 nederst) har stævnet Rasmüs Paaske
for Guds Ords og Sakramentets Forsømmelse og Foragtelse. Skal
staa aabnbare Skrifte eller bandedattes.

Dom. Gregorius har stævnet Lisabeth Kochs for ulovlig Reute i 1 f
(Stark) af hver Daler om Ugen (= 866 $\frac{2}{3}$ pr. a). Hun svarede: Guds Ord
vilde hun vel høre, men Støvninger agtede hun ikke ved en Heste-
pære - - Hun skal staa aabnbare Skrifte eller bandedattes. (dito)

1628

Presten i Helsingør (Mag. Peder Rasmussen Lauge, 1625-46) havde
stævnet Nils Krømmer ibidem for Horssag, som hannem var over
dømt i Köbenhavn, men endes, at han derfor bør at staa aabnbare
bare Skrifte; thi engang, han var forrygt til Köbenhavn, gik han
om Natten ud af hans Værts Hus og gik ind i et berygtet og al-
mindeligt Storehus og blev der tagen inde i de mørke og Muelw
af Kongens Vagt, og enddog han med sin højeste Ed bekræftede, at
han i sin Drikkeskab imod sin Vilje og Vidskab var der ind-
kommen og aedeles ingen Utugtigheds-germing havde, dog ha-
ver Byfogeden dømt hannem til at forlige sig med Kongen
og Kongens Tjener. - Blev forbødet Sakramentet, indtil
han forskaffer Kongelig Majestæts Benaadning. (dito).

1628

Presten i Slangerup (Hans Pedersen Varde, 1615-29) havde stæv-
net Hr. Fjergen i di Søndby (Fjergen Hanssen, Frederikssund, 1600-37),

at han havde udi en fremmed Sogn taget en Pige til Alters inden Skriftemaal og Absolution. — Sognepræsten, som for sin Svaghed havde begæret Hjælp af Hr. Jørgen, han havde selv skriftet nogle Personer, og der Hr. Jørgen kom, haver han og skriftet nogle, og denne Pige, som var uskriftet, og dog med de andre gik til Alters, tænkte han at vere skriftet af Sognepræsten tilforn og vidste derfor ingen Forskel paa hende at gøre. — Pigen skal staa aabebare Skrifte, og Hr. Jørgen skal give noget til de fattige. (dito)
1628.

Dominicus Erasmus udi Stege (Hr. Raomnis Nielsen, 1604-34, Provst 1610) havde støvnet Kapellænen udi Elmelünde (Niels Hansen Borre) for Stivhed og Uoandrogthed med sin Sognepræst. — Blev kedensat til Provsten at forlige. (dito)

1628.

Hr. Bertel i Højby (Bertel Eskilsen, 1619-44) havde støvnet en Kvinde, Bodie i Tengslemark, som kom noget sild, da Præsten blødte sig i Messetødderne, at lade sig skrifte, og Præsten lod hende høre, at hvin kom sjælden til Kirke og havde ikke heller været til Kirke Søndagen næst tilforn, og forviste hende derfor. Og der hvin gik bort, blev hvin vred og sagde: „Jeg haver tilforn set saa fin en Fugl, som du est.“ — Blev forligt efter Kvindens høje Benægtelse udi forberørte Ord og hendes Alderdoms Undskydning udi Jeruvingen. (dito)

1628

Sognepræsten udi Kalundborg (Magister Valentin Christensen Köler, 1622-49) havde støvnet sin Kapellæn, Hr. Mads (Mads

Mouritsen Kjøbenhavn, 1626-30) for Drückenskab og sin Tjenestes Forsømmelse paa Tredie Paaske- og Pinsedage) - - Dertil svarede Mr. Mads, at samme Tredie-Dage Tjenester paa Højtider haver aldrig været sædvanlige hos dem her til Dags, men dersom det bliver herefter paalagt, vil han det gerne fyldestgøre. (dito)

1628.

Mester Poul (Mag. Poul Jensen Colding, Herlufsholm, 1622-70) havde støvnet Peder Stausen i Hyllinge for Skørlevned, som han ligger i di, efter han ved Dom er adskilt fra sin Ægtehustru. Da efterdi Ægteskab er en Lagedom mod Skørlevned, og der er fulde 16 Aar forløben, siden han sin Hustru er fradømt, og han haver her at fremlægge sin Hustrus, som endnu lever, og hendes Laaverges skriftlige Tilladelse, at dersom Førligheden vil have kristelig Medynke over hannem, at han maa komme til Ægteskab, vil hiin det ikke fortryde, men gerne sautykke, da er det hannem bevilget at maa komme i Ægteskab med dem, han nu haver belagt sig med, dog saa, at det først skal gives Førligheden til Kende. (dito)

1628

Mester Poul (se ovenfor) støvnet en Mauddrabere i di Broderriip, som og ligger i di Skørlevned og agter ingen Formaning eller Trusel. (dito)

1628.

Mag. Jacob i Langebæk (Jac. Andersen i Kallehave Sogn, 1590-1620, Provst ..) havde støvnet Degnen i Baarse, Niels Christensen Piiber (1625) for Hor og Troeddom - Blev suspenderet af officio (sapat fra Embedet). (dito).

1628. (samme Sag som forrige)

Deqnen i Baarse) stævned) Provsten, Mester Jacob, fordi han havde dømt hannen fra sit Kæd efter en Støvring, med hvilken han ikke var kædet til Dom, men alene til Vidnesbyrd at høre, og er han saa overilet med Rettergangen og for samme Dom forhindret i di sin Ret til Herredstinget. — Dommen blev kasseret, saa at den ikke skal være Deqnen til Forhindring i di sin Rettergang med Vidnen og andet. (dito)

1628.

Hr. Peder i Kirke Hvalsø) havde stævnet Mads Skytte for Sko'r-leivned (Peder Lauridsen Udlejre, 1622-59, Provst 1631). — Skal staa Skifte. Han havde avlet Børn med andre Kvinder, uanset han var ægtegift. Siden skal de skilles ad. (dito)

1628.

Nok samme Hr. Peder havde stævnet en Kromand, som beskyldes for Mauddrab, han er vært fredløs og avlet Barn med en Kvinde). — Skal utrøddes forigheden. (dito)

1628.

Hr. Claus Fort (Claus Clausen Fortt (Føert), 1602-36) havde stævnet Mester Erik i Bregninge (Erik Hanssen Fjæl, 1618-47) for 20 Daler, som lovligen var opskreone, og han ikke vilde agte Opkrivelseus Termen). — Dømt at udlægge inden Sanct Hansdag. (dito)

1628

Hr. Knud i Agerusøp (Knud Johansen, 1626-48) blev stævnet af Daniel Pedersen for 2 dobbelte Rosenobler (= 35 Kr.) og 50 Rigs-

daler; som han (Daniel) havde antvordet hans (Præstens) Hustru, der hvin var Pige, paa Ægteskabsløfte, og efterdi hvin ikke havde hoedet sit Løfte, men mi indgaaet Ægteskab med en anden, vilde han mi have sine Peuge igen. — Blev dømt til en Kærlighedsbetaling, men hvis Daniel ikke saa' vil nøjes, da Sagen at føre videre. — NB. gik latterlig af. (dito)

1628.

Hr. Christen i Ondløse (Chr. Hausen Wiim, 1612-50, Prøst..) havde støvnet en Kvinde, som først udlagde en Soedat for sin Barnefader og siden udlagde en anden. — Hvin skal staa Skrift for Løgn ligesom tilførn for Hor. (dito)

1628

Anders Degn i Stenmagle støvnet for Forsømmelse med Børnene, og eftersom saamme Forsømmelse kom af hans Alderdomssvagthed og Døvhed, at han ikke kunde ^{høre} hvad Børnene læsedes, blev hannem forelagt at holde en Medtjenere. (dito)

1628

Hr. Anders i Magleby (Andreas Hausen Fabricius, Magleby i Steens Herr., 1596-1661) havde støvnet Hr. Jacob, Kapellan i di Hedinge, for Sværen og Bauden, Drukkeuskab, Sværmere og Fortalelse, at han havde sagt om Mester Frantz (Fr. Jonassen, St. Hedinge 1606-34), at han prædikar paa den haanligste Maade baade om Christi Person og om Sakramentene. — Skal føres Vidnesbyrd derom. — NB. blev siden afsat. (dito)

1628.

Mester Jens Dinesen (Jens Dinesen Jersin, Vor Frue, 1625-29, da Bi-

ⓧ Fr. Jonassen var i 1609 for Landemodet; han lod prædike for sig af andre. over et halvt Aar.

skov i Ribe) og Mester Lauritz (Laur. Mortensen Scavenius, Nicolai K., 1627-39, nu Biskop ov. Sjæll. Stift) i di Kjøbenhavn havde støvnet den tyske Prædikant, Hr. Berendt Meyer (Bernhardt Johannsen Meier, Sct. Petri, 1616-34), fordi han havde trolovet og lyst for treende Personer i di Vor Frue Sogn, og havde for di Trolovelse og Hysning viet to tilsammen af Sct. Nicolai Sogn. Om han i di hans Kaldsbrev var berettiget at man saaledes imod Ordinausen epulere Folk til Alteskab eller man befatte sig med en anden Mandes Sognefolk? — Referendum ad Magnificum Dominum Cancellarium (til Rigens Kansler) (dito) 1628.

Hr. Christen i Ondløse (se forrige Side) havde støvnet en Mand, som havde forladt sin Hustru; men Manden svarede, han kunde ingen Raad faa med hendes Stivhed og Ondskab. Vertimod havde hün nogle store Sønner, som laa haanem under Gjævn, og hün pass demnem forsatte hans Gods; bad derfor for gjælds Skyld, de skulde ikke komme dem saammen igen. — Skal støvnes for Kapitel. (dito)

1628

Nok Hr. Christen (samme Præst som ovenfor) havde støvnet en Mand, som havde forladt sin Hustru og sagde, hün drak bort alt, hvad han havde, og bar hen i Kroen Gogder og andet og lod sig offentlig høre: hün skulde drikke, mens han havde en Skilling; han vilde derfor ikke komme til hende igen. — Men hün lovede Forbedring, om han vilde annamme hende. — Skal støvnes til Kapitel. (dito).

1628.

En Præst haver støvnet den anden, fordi han vilde ikke absolvere en Kvinde, som havde født udi hans Sogn, af den Årsag, hvin havde uindfanget i den anden Præsts Sogn. — Blev besluttet, at hvin maas absolveres i den Sogn, hvin er udi. (dito)

1628

En Kvinde dømt fra sin Husbond, hvilket kort derefter er bleven død, og dernæst haver en Kvinde forladt sin Mand, hvilken Mand tog den forladte Kvinde til sig og avlede med hende tvende Sønner, som om stod for Retten. Dismellem er om Manden forelsket, og Kvinden blev død, og han begærede om derfor for Guds Skyld, at han maatte beholde denne Kvinde, som han dismidlertid haver haft hos sig, paa det at disse to smukke (fortræffelige) Drengs maatte dermed og blive øgte. — Hvilket og blev lovet. (dito)

1628.

Mr. Biskoppen havde ogsaa i sin Protokol noteret noget fordrøikene Præster, hvilke han ogsaa meddelte med Naams Nævnelse:

Mr. Simon paa Aggersø: Simon Nielsen	(1610-53).
- Anders i Strø: Anders Lauritzen	(1593-1648)
- Niels i Sæby: Niels Pedersen Winther	(1617-30)
- Poul i Rye: Poul Sirensen Sorte	(1616-50)
- Hogens i Volderslev: Hogens Jensen Gad.	(1619-33)
- Mads i Lidemark: Mads Pedersen (Jensen) Halborg	(1622-31)
- Jens i Helvinge: Jens Jensen Farum	(1609-40)
- Claus i Hellested (Claus Hansen)	(1627-37).

- Hr. Diderik i Glesmagle: Diderik Knudsen — (1626-32)
 — Hans i Søllerød: Hans Nielsen (1606-47)
 — Erik i Roskilde ?
 — Mads i Kalundborg: Mads Mouritsen Kjøbenhavn. (1626-30)
 — Marcus i Viskinde: Marcus Knudsen (1622-37)
 — Fjergen i Sindby (Frederikssund): Fjergen Hanssen (160. - 37)
 — Nils i Håndstrup ?
 — Michel i Slagelse (?)
 Mag. Erik i Bregninge (Erik Hanssen Fiel) (1618-47)
 Hr. Hans i Ejede: Hans Pedersen Næsted (dom^{kapell}frø) (1617-29)
 — Christen i Terslev: Chr. Sørensen Sæbge. (1619-53)
 — Jens i Ewerdrup: Jens Knudsen Helsingør. (1619-49)
 — Jacob i Heddinge, Kapellan (se S. 39) —

Han sagde, der var flere endnu, men dem vilde skaaene for at blive nævnedes i Forbindelse med denne List.

Tjende Brevet blev optætt om underlige Synes paa Himmelen (Tegn i Sol og Maaned-Krigsvarsler-Trediveaarskrigen), baade i Skaaene ved Fastelavnstid om to Krigshære, som slog saammen, og store Skibe, som skød paa hverandre, at Heden faldt ned paa Jorden for Fødderne paa dem, som saa derpaa, og künde de ikke mærke, hvilket der overvandt. — Og her iudi Landet ved Kalundborg i di vigiliis Ascensionis Domini (i Aftenen for Christi Himmelfartsdag), at de saa først et menneskes Ansigt, hvilket blev straks til et færdkomment Menneske og fik en Krone paa og blev „set“ paa en Stol. Saa kom en stor

Løve, som sad oprejst paa Spring og kom dog ingausted. Derefter kom tvende Mænd, som havde deres Faavn fuld af Ris, hvilke de nederlagde hos den kronede Maud, som sad paa Stolen. — Dernæst kom tvende Krigshære, en af Sinden og en af Norden, som slog saa heftig tilsammen, at der gik Grister af deres Svand; dog kunde man ikke seude, hvilken der tabte. — Næst kom en Løve, meget grum, som galede og havde en stor Ring i di Kiof-ten og satte sig paa Spring ligesom den anden, men kom dog ingausted. Derefter kom en Maud med sin Faavn fuld af Ris, hvilket han og nederlagde for den, som sad paa Stolen, og faldt saa paa Knie og opløftede sine saummenlagte Hænder mod Himmelen. — — Er og ved Kalundborg en frugtommelig Kvinde, som endnu ikke er forlost, hvis Foster haver i hendes Liv skrevet 3 Dage og hvert Dag 2 Gange og hver Gang 3 Skrig. (dito)

1628. (Ephraim).

Mag. Hendrik paa Amager (St. Magleby, Heinrich Erhardsen Martfeld, 1612-52) havde stævnet Povel Nielsen, for han ikke vil leve sin Børnelørdom og er Guds Ords Foragtere — — Dømt til at bændsættes og angives for Forighed. (dito)

1628

Morten Degn i Krømmerup stævnet for substitut, han havde autagt uden Forhøring af Bispens. (dito)

1628.

Peder Mogensen i Vesterby, kommen fra Jütland, stævnet, for han et Aar var i Sagnet og ej brugte Sakramentet. Skal publice afløses. (dito).

1628.

Hr. Bertel i Højby (Bertel Eskilsen, 1619-44) stævnet af Anders Bonde, for han skulde vist hannem fra Sakramentet med sin Hustru, han viede ej fordre paa sin Sag og forliges med Presten, om han havde højlig fortørnet og skædet imod hans gode Navn og Rygte, som blandt andet, at Hr. Bertel skulde forgiort hans Kvæg.

— Hr. Bertel sagdes at have gjort ret i det, at han høedt hannem fra indtil Sagens Udførelse. Vidnesbyrd om samme Sigtelse var undersøgt til Landsting. For stedeus Skyld, at de Ord ikke skete til Tinget, blev Sagen indsat til Herredag efter hans egen Begæring, der at kendes paa Vidnesbyrd. (dito)

1628.

Niels Krammes i Helsingør for den Sag om hannem tilførn (Side 38) stævnet for uskikkelig Levned, blev forrige Dom stadfæstet, at han skal staa Afløsning (i: aabaubare Skrifte) (dito).

1628.

Poul Psachsen i Klivested stævnet af Hr. Poul Pral i Dalby (16... - 39) (Bausø Herred), for han drak sig fuld og sloges den Dag, han gik til Alters og viede Hr. Poul og hans Hustru i Kirken. — Item, da han stod Skrifte, viede ikke opstaa og afbede Menighedens. — Skal bevises og kendes paa Tingsvidnerne. — Nok Hr. Poul stævnet af velbyrdige Christopher Urne for samme Bondes Sag, og for han havde begæret 3 Rigsdaler for en Fange at følge til Rettested og havde sagt, ingen forrighed at vere i Sognet, det han maatte beklage for Kongen og Kausleren. (dito)

1628.

hinn var rejst fra hannem med hans Vilje og Vidskab, at hinn
 i di Barselseng var bleven saa skribelig, at hinn aldrig kunde
 tjene at vere i Mauds Voed, at samme hendes Svagheit forogtes
 daglige, saa ingen Forlighed var at formode. Er derfor begereu-
 des at maa bliue enlig for sig selv. — Nok blev fremlagt Scer-
 vidne af tvende Hæud, der viduede efter fine Kvinders Bekæm-
 delser, som havde beset Cathrine Pedersdatters Svagheit for den
 Skribeligheds Skyld, hende var tilslagen i di Barselseng, at hinn
 ikke efter den Dag kunde vere tjuelig at vere i Mauds Voed.
 — Blev derfor denne Sag henvist til Kapitel, eftersom de paa beg-
 ge Sider aannoder om Skilsmisse. (dito)

1629.

Christen Skammelsen stævnet af Mag. Enevold i Roskilde (Ene-
 vold Nilsen Rundløp, 1627-66) for gjeld i hans Hus Anden Pinsedag,
 hvoridi er og stæet et Muddrab, og Christen Skammelsen var sam-
 med dag med sin Hustru til Alters. — Gjeldet dømt til Helligbrødd.
 Aftinget og Christen Skammelsen fri for Tietales. (dito).

1629.

Hr. Povl i Jydstrup (Povl Jacobsen, 1628-46) blev stævnet af salig
 Hr. Türes Eftleværsk (Türes Mikkelsen, 1610-28), 1) for han uden
 hendes Samtykke gik i Læden og tog deraf 3 Pund Byg (12 Tdr.), som
 var saet i Rügmarken, 2) for han havde til sig aannummet
 alt Offeret, siden han var kommen til Kældet, 3) for hinn holdt
 hans Tærskere til Mad og fl for hannem, 4) for han med vrede
 Hæ tog hendes Vægge, Seng og audet og kastede det i Gaarden under
 aaben Himmel, straks efter hinn havde gjort Barsel etc. —

B. Han blev siden afsat med Kaldet. — B. Alt Ringvangen, hvad heller han saas med Ring, Byg eller andet, hør Kvinden til og Evken Halsparten.

Nok var han støvnet af en Bonde i hans Ammekspræstegaard, som han selv havde udsagt af Gaarden og udkast hannem af Gaarden uden Lov og Ret; var ikke over vidnet til Tinget. — Bonden skal hoede sig til Gaarden, saa leuge Hr. Türes Brev staar ved sin Magt og bliver ikke uunderdømt, og Bonden havde saa godt som mistet sin Rettighed, for han ikke havde forden i Stævd og Børg efter sin Fæstning (i: Fæstebrev).

Nok havde en Bonde støvnet Hr. Poul, for han havde hødt hannem fra Alters. — Maa igen admittøres, naar han det begærer. (Hr. Poul afsat 1646.) (Kall'ske Saml. 4°. Nr 490)

1629.

Hr. Haas i Ballerup (Johan Christophersen, 1610-54) støvnet af Provsten, Hr. Otte (Otto Haasen (Jensen) Hafn, Ledøje, 1600-38, Provst 1616) for tvende Folk, som ikke havde været til Alters i 2 Aar; Morten Nielsen og Boel Knudsdatter med sin Fader i Maaler, som er befunden i Stor Kvindfoeket meentes ikke at have udlagt den rette Børnefader. — Morten, som beskyedes, skal gøre sin Ed for Provsten for heude, saa og et andet Kvindfolk i lige Maade. — Fem var tvende Folk mistænkte, en Ugtemand og en Pige, som var nogle Dage borte med hinanden. Fem han var udlagt af et andet Kvindfoek. — Hannem blev en Ed frelagt (se s. 51) (Kall'ske Saml. 490 — Ny kgl. Saml. 1170)

1629.

Hr. Jens i Helsingø (Jens Jensen Farum, 1609-40) havde støvnet

to Folke, som ligger i di et ondt Læned, og den ene, Thomas Nielsen i Slettelte harv oin ægte Stalbroder. Manden midte, men Kvinden var bortløben og forvist Sognet. — Manden skal staa Skrifte. — Hr. Jens harv og stævnet Søren Deyn i Vejby for chodvillighed mod Præsten og Forsømmelse med Sognebørnene. — Han skal holde en Substitüt og selv give hannem 2 Dages Kost om Ugen og et Pund (4 Tdr) Korn. — Nok havde han stævnet en Mand, som harv haft en Kvinde hos sig, som meutes, han holdt to ned. — Han skal staa aabebare Skrifte, og hvn skille sig fra hannem. (dito)

1629.

Gertruid Krause blev stævnet af Mag. Enevold (Enev. Nielsen Randsløf, Rostkilde, 1627-66), for hvn til sin Barnefader udligger m en, m en anden og atten den tredje, først en Karl, som tjente i Gaarde med hunde, og siden en Soldat, og m for Retten en Deyn. Skal angives for Forvigheden og straffes til Kægen (piskes) (dito)

1629.

To Folk, som var trolovede sammen, søgte saa Seng sammen og vilde ikke siden vies tilhobe. Skal indtævnes for Kapitel.

(Kall ske Saml. 490. 40)

1629.

Niels Kræmmer (se S. 35 og 44) blev stævnet af Mag. Peder Lauge (Peder Rasmussen Lauge, Helsingør, 1625-46) for den „gammele Leyermaal“, han var beskyldt for, og er endnu ej annammet til Skrifternaal. — Blev indsat for Ministerium (den gæstlige Forvigheden) i Kibbenhavn at give sin Ed, at han ikke kendte det Kvindfolk eller vidste ikke, at det var et Horehus, ej heller gik derind

at ville drive nogen Skam med heude. (Ny kgl. Saml. 4°-1178)

1629.

En Smid i Nordrup Sogn er trolovet med en gammel Kvinde, og der er indlyst for dem, og hiin vil nu ikke have hannem. — Hiin skal forbydes Sakramentet, uden hiin kan forliges eller og deles (dømmes) til Manden. (dito).

1629.

Om et Barn kom til Daab, og Modren ej viede udlægge Barnefaderen, da skal det dog døbes, men hiin skal trues med Baud.

1629.

Nogle Præster stavnede, fordi de viede ikke hjælpe de andre Præster i deres Skat. — Blev berettet, at de, som begærede Hjælp, deres Kæd og Formie var saa god som nogen af de andres. (dito)

1629.

En Bønde forvist Sakramentet og sneg sig dertil i di Præstens Fræverelse. Han høed et løst Kvindfolk; omoider røinte. (dito).

1629.

Hr. Morten i Hyllinge (Morten Pedersen Hove), 1602-30, Provst 1610 havde stævnet Hr. Niels Vinter (Niels Pedersen Winther, Seby-Gjerstøj, 1617-30) for 10 Pund (40 Tdr.) Smør af Kongelig Majestæts Skat og andens Skat. — Hans Undskyldning var ikke lovlig, derfor skal han betale ligesom de andre Præster. (Kallste Saml. 490.)

1629.

Hr. Otte i Ledøje (Otte Hansen Jensen) Hofn, 1600-38, Provst c. 1616 havde stævnet Christophur Lauridsen i Smørstammer, for hans Kvinde var indlagt af en Misdædere, som blev rettet (heurret), for han

sagde sig at have sovet hos hende. — Blev intet dømt paa, men Sagen blev opsat. (dito).

1629.

Hr. Poul Prae * og Hr. Diderich Knudsen (Ølsemagle, 1626-32) var stævnet af Mag. Christen i Kedge (Chr. Lauritsen Glob 1616-31) for Kongelig Majestæts Skat og for Penges til Præstningsherstene. — Hr. Poul blev dømt til straks at betale, uanset han gav Præsten mange Ubekvemsord. Dersom han haver Præsten noget at tiltale, skal han stævne hannem. (dito).

1629. (Efteraar)

Hr. Hans Jørgensen (Hans Jørgensen Smed, 1627-58), Kapellan til Elmelünde Sogn paa Niien, havde stævnet sin Sognepræst, Hr. Niels (Niels Hansen Borre, 1602-30), for han overfædt hannem med sin Søn over Borde med Skelden og Banderen, saa og Slagsmaal. — Blev forligt, saa at Kapellanen skal holde sig seld (med Kust-) og have Halvpart af alt indkommet, vist og uvist, baade Horn, Tiende og andet, men den gamle skal have Offeret paa de 3 Højtider, og Kapellanen, hvad hannem gives i Skriftestolen. (Ny kgl. Saml. 4°. 1170 — Kalls Saml. 4°. 490)

1629.

Hr. Peder Lange (Mag. Peder Rasmussen Lange, Helsingør, 1625-46) havde stævnet Claus Laursen ibidem, for han var udlagt til Bærefader baade ved Fonten af Kvinden, som bar Børnet, og saa for Præsten af hoderen, der hin blev publice absolvert. — Skal endelig staa aabnbare Skrifte, efterdi han havde bekendt det for Borgemeester og Raad. (Kalls Saml. 4°. 490).

1629. (Se S. 47).

Hr. Haus i Ballerup (Johan Christophersen, 1610-40) havde støvnet Bodel Knuds datter, ¹⁾ for h^um ikke havde fremf^ort rigtigt Skudsmaal, ²⁾ for h^um m^u igen var kuldben med en anden Karl, og han vilde have hende. — Skal staa aabnbare Skrifte saavel om hendes Fader, Moder og andre, som var hendes Medvidere. Maag og troloves med denne Karl etc. (dito)

1629.

Hr. Morten i Hyllinge (Morten Pedersen Hove, 1602-30, Provst 1610) havde støvnet Hr. Poul i Rye (Poul Sørensen Srite, 1616-50), for han havde trolovet to Folk tilsammen: han havde sin Aftakvinde levende. Hr. Poul lagde en Seddel frem, som Mauden havde forkwervet af Mag. Rasmüs i Faxe (Rasmüs Søndsen, 1620-45, Provst 1644), men Hr. Rasmüs mente, at det ikke var den Person. — Hr. Poul skal støvne samme Maud, for han havde vexeret (narrret) h^um, og det skal ses, om det er den Person, som Hr. Rasmüs haver givet sit Brev. (dito)

1629.

Hr. Haus i Vester Egede (Haus Pedersen Weste, 1617-29, dimit fra Kædet) blev støvnet af Provsten (Hr. Jacob Sæveritzsen, Herlufmagle 1612-43, Provst 1619), ¹⁾ for han havde bevis^{sig} modvillig (brodsig) i Provstens Visitats, ²⁾ for han skulde have forømt Tjenestens Taksigelses Dag (vel efter Fredslutningen) og de andre hellige Dage, og ³⁾ for han levede ildt med sin Hustru. — Han mødte intet, men mentes at være bortrømt. (dito)

1629.

Hr. Christen Viveel (Chr. Wifried, Asnæs 1613-59, Proust-1629) havde stævnet to Fock i Støjby, om hvilke haves Mistanke ikke at skulle være Egtefolk. — De skal in genere (paa almindelig Maade?) straffes, og derpaa gøres Bevis, iden stævnes til Kapitel og der examineres. (dito)

1629.

Blev lyst efter en Kvinde ved Navn Sidse, et lidet, lavt Folk, som er rømt fra Tryggevælde fra Trolddom. — Hvem der kan gøre Afsegn om hende, loves en halv Rigsdaler. (dito)

1630. (Foraar).

Hr. Rasmis i Esbønderup (Rasmis Kroq 1630-33) var stævnet af Provsten, for han forsømte at meddele 4 syge Meester Sakramentet, som døde bort. — Blev af Naade efterladt og gav sin høje Forpligt. Forpligten (Obligationen) lyder saaledes:

„Hr. Rasmis Kroq i Esbønderup og Nådebo Sognes Obligation: Jeg Rasmis Jensen Kroq kendes, at: eftersom det hederlige Synodus i Roskilde den 2. Juni Anni 1630 haver ansætt mine Viikaar og Sejlighed med det, som ellers synes at være forsæt (fejlet), som om dem, der inden Sakramentet er hendide, og anden Misfangst, som kunde have været Sognemændene og mig imellem, da haver jeg godvilligen antovet at ville give til de fattige inden neste Landemode 20 Daler in specie (= 40 Rigsdaler) og derhos anmodet min kære Hr. Proust, Hr. Jun Jensen, at han, naar min Confirmatiz bliver løst, vil mig og demnem kærtiligen forlige, saavidt nogen her til Dags haver noget over mig at klage, antovende dette hederlige Synodo, at dersom

noget herefter af mig begaas, saa nogen kunde have sig over mig at beklage at være sket mod Guds Ord og andres Forargelse, som billig bør at straffes over, jeg da et have forbrudt mit Kædsbrev, Collats og Confirmatsbrev og siden straffes, som vedbir, saa det hæderlige Laudemodet skal ikke høre ilde derfor eller have Synd for mig i nogen Maade.

Postkilde die ut supra (Datum som ovenfor nævnt) Hørlig og velforstandig Mand, Hendrich Nilsen, velbyrdig Frederik Urnes til Breutved (Bregutved), Kongelig Majestæts Leusmand til Cronenberg og Frederichsborg Fædmeægtiges Nærværelse, som med mig af hannem og Provsten er beseglet". (dito)

1630.

Formænte Hr. Rasmus (Le lige foran) haver stævnet sin Degn, Jørgen Jacobsen (1619. + før 1638), for han skulde baade overilet hannem og skulde købt andre til at skulle i lige Maade opret hannem. — Blev afvist, efterdi der var ingen sauddrue Bevis, og ej Sagen rettelig begyndt og procederet. (dito).

1630.

Hr. Poul i Rye (Poul Sørensen Sorte, 1616-50) skal stævnes til Laudemodet at svare til den Trolovelse, han haver gjort mellem tvende Personer, som er behindrede paa andre Steder. (dito)

1630.

Hr. Poul paa Herlufsholm (P. Jensen Colding, 1622-40) havde stævnet en Mand, som var trolovet med en Kvinde, lyst een Gang, og han vilde ikke lade sig vie ved hende for hendes Galds Skyld. — Han skal byde Boet op, og Gældnerne (Kreditorerne) skal tage,

hvad deres er, og vies siden tilhobe. Heudes Broder skal gylde Boet, og gives Husbonden det saa tie Kende. (dito)

1630.

Formævnte Mag. Poul (selige) foran havde stævnet Morten i Ebbemølle, for han haver skiet sig fra sin Ogtehustru og skiftet Godsset med hende -- Skal indsettes tie Kapitel og maa aannammes tie Sakramentet, og hvad Gods der er uskiftet, skal gøres bevisligt. (dito)

1630

Hr. Gregers i Næstved (Gr. Christiaansen Braabye, Set. Morten, 1627-40) havde stævnet Hans Bødker i bidem for hans Ubodferdighed; han var for et Aar tilforn excommuniceret (bandlyst). -- Verdselig Friskhed skal gøres det tie Kende, og de bør have Indseende dertil. (dito)

1630

Mag. Niels i Slagelse (Niels Jensen Corsøer, Set. Morten, 1627-40) havde stævnet Niels Povlsen ibidem, for han for 5 Aar siden forleden var udlagt tie Barnefader og vilde ikke udotaa Kirkeus Disciplin -- Hans Undskyldning gjældt intet; men han maatte endelig undergives Kirkeus Disciplin og staa aabeubare Skifte. (dito)

1630.

Hem formævnte Mag. Niels havde stævnet Jacob Mürmester, som var brulovet og udløst, stod saa lang Tid hew, og de blev ikke viede sammen, og Karlen siden belaa et andet Kvindfolk i København. -- Skal bevises, at han er udlagt tie Barnefader, og siden de tie andet Laudemøde igen Sagen at forhøre. (dito)

1630

Hr. Morten i Sorterup (findes ikke hos Wiberg), havde stævnet to Folk,

som var trolovet for nogle Aar siden og viede ikke lade sig vie til hobe. Han havde den fædendes Syge, derfor hoedt hvin sig fra hannem. — Skal bevises og siden indskrives for Kapitel. (dito)
1630.

Hr. Hans i Kornerup (Hans Nielsen Roeskied, 1618-44) havde støvnet to Agtefolk, hannem, for han skulde været druckten Anden Pinsedag i Kirken, huede, for hvin skulde have sværet Præsten i Kirken. — De benægtede det begge med deres Ed, men fordi han svor i Kirken, skal han give til de fattige 1 Daler. (dito)

1630.

Hr. Mogens i Slagslunde (Mogens Thomsen, 1617-69, Provst ..) havde støvnet Anders Andersen i Svedstrup, for han skulde have avlet Børn med en Kvinde, som han havde hos sig i den anden Kvindes levende Live. — Blev ingen endelig Dom afsagt, thi der var ikke rigtige Vidnesbyrd. (dito)

1630.

Hr. Hans i Snostrup (Hans Simonsen Koff, 1620-48) havde støvnet en Kvinde for sin hidsagtighed, at hvin havde først en Fader til hendes Børn og siden for Præsten og hans Medhjælper en anden. — Hvin skal støvnes til Tinget, og hendes Münd (2. Udsagn) der gives til intet. (dito)

1630.

Hvem fornævnte Hr. Hans havde støvnet en ung Karl i Store Rør-bæk, for han haver hoedt sig fra Kirken over 10 Søndage og ej heller haver nogen Tid været til Alters og var snart 19 Aar. — Hans Madfader var til Stede, som maatte love at skulle straks skil-

le sig af med ham, uden (hvis ikke) han viede bedresig straks. (dito)
1630.

Hr. Haus i Vester Egde (Johannes Jeusen Colding (1629-59) havde stævnet en Mand, som havde høedt sig fra Alters i 6 Aar, deslige, for ham for 14 Aar siden havde ^{veret} med og slaget en Biddel ihjel; nok havde han været hos, den Tid hans egen Kvinde slog den Karl ihjel med sit eget Sværd. — Skal gives Leuomanden til Keude og forfare, hvorledes dermed ydermere er gauget. Derom ingen er, som klager paa hannem, da at annammes under Kirkeus Disciplin. Den Sag med Biddelen at andrages og gives til Keude til Hove. (dito)

1630.

Mag. Anders i Herlev (findes ikke hos Wiberg; maaske er det endnu Anders Zachariens Liinge, 1608-1610-angives d. d. 1626) havde stævnet en Mand, som havde ladet en Løbetræmmet („Bissekræmmet“) dibe sit Barn hjemme in casu necessitatis (i Nødstilfælde). — Manden, Niels Bensen Jyde, skal give til de fattige 1 Daler, og hans Sognepræst at paaminde Menigheden saadant ikke mere at skulle ske, og Kræmmeren at stævnes til næstkommende Landemode og da at høre sin Dom. (dito og Nyl. Kgl. Saml. 1171)

1630.

Hr. Rasmus i Tjuge (Rasm. Svendsen, 1620-45, Provst 1644) havde stævnet Hr. Haus i Karise (Haus Kimidsen, 1623-40), for han havde admitteret Degnen (enddog han havde Mistanke, at han, hans Hustru og hans Støfsøn skulde have dølgt med Tyve etc.) til privat Absolution og til Alters. — Blev stille (?), og han skal

forbede Menigheden (bede om Forladelse). (Hall'ske Samling 4° 490)

1630.

Hr. Jørgen i Søndby (Jørg. Hansen, 16..-37) havde støvnet Jens Nielsen, som havde boet i hans Gaard, for han givet ham onde Ord, trüet hannem og var hannem noget skyldig. — Er en verdslig Sag og skal der ageres, og how ikke derfor skal hoedes fra Alters, idet han kan andet overbevises. (dito)

1630.

Hr. Villads i Slangerup (V. Andersen Kallborg, 1629, 37) førte et Kvindfolk frem i Synode, som havde selv villigen bekeudt sig at have faaet et Barn i Jüdland. — Fik Lov at publice absolveres. (dito)

1630.

Hr. Jens i Havnelev (Jens Andersen, 1612-38) blev støvnet af Provsten, for han gav Degnen straks tilsammen med den afdøde Degns Kvinde. — Skal for sin Forseelse give til de fallige 1 Daler. (dito)

1630. (Efteraar).

Forbern Degn i Andløse var støvnet af Mag. Niels i Slagelse (N. Jensen Corsier, 1627-40) for Pens (Afgift) til Slagelse Skole. — Blev hannem forelagt at betale Resten, med ni i Arv og elers, naar Misvækst er, da maas Degnen lade Kornet vürdese og give saa den tiende Part. (dito).

1630.

Mag. Peder Lange (P. Rasmussen Lange, 1625-46) havde støvnet en Kvinde, Marren Slagters, som efter Husbondens Död avlede Barn og

viere ikke udlægge den rette Barnefader; hui skydede en Skomajersvend. — Skal proponeres den verdslige Frøighed, om den der ikke kan staa for Orde, ikke bix at kagstruyges. (Ny Kgl. S. 1171 - Kall 490)

1630.

Hem har han støvnet en Glarmester: Sciren -- foren Pasquiel (Skandskrift) med en Kuvv, anslaget paa velbyrdige Frue Sophie Brahes Gaard over hendes Pige, Margrete Haundatter. — En halsløs Germing: kan ikke Kongens og Byens Sag efterlades, mindre maas Kirkens. (dito)

1630.

Hem støvnet en ung Kare, Rasmis Rasmussen, for han havde bandet og slaget sin egen Moder. — Skal gives verdslig Frøighed til Hende, og dersom han ikke sig for denne indstiller, bandsattes og ellers vere Kirkens Disciplin uundergivers og højliges hans Forseeelse afbede hos Menigheden. (dito)

1630

Mr. Høgens i Slagblinde (Høgens Thomsen, 1617-69, Provst --) havde støvnet Rasmis Skrædder, Knardrup, for Guds Ords Foragt og Forsømmelse, han havde ikke været i Kirken et halvt Aar. — Han midte ikke; skal rette sig efter Kirkens Disciplin eller Frøighedens tilkende gives, som derover skal straffe. (dito)

1630

Hem har Mr. Høgens støvnet Knud Pelling og hans Kvinde i Farum for den store Forargelse, de giver, idet de vie ikke leve tilsaurmen som rette Ægtefolk. — Han skal hoedis uunder Kirkens Disciplin, og paamindes Frøighedens derom, at han ellers forvises

som en Gudsforagtere), hvin haver et godt Rygte og hoeder sig vel, hvin skal derfor admitteres til Sakramentet. (dito)

1630.

Hvem har Hr. Christopher stævnet to Folk i Se'sum (Christophus Augustinussen, stenløse, 1617-39), som var trolovede og var saa stille tilhøbe og havde levet i Skivleved; de blev viede, før de stod skrifte. Den Forargelse skal afbedes paa Prædikestolen for Heiligheden. (dito)

1630.

Mag. Enevold i Roskilde (Enev. Nielsen Raudulf, 1627-66) havde stævnet Jens Kræmmer og Morten Brygger, for de havde søgt Seng med deres Hustruer, før de blev viede tilsammen; deres Hustruer kom for tidlig, den ene 5 Uger, den anden 2 Dage(!). — De skal mildeligen medfares i Medhjælpernes Overværelse (in presentia coadjutorum) og hver gives noget til de fattige, 2 Daler in specie (= 4 Rdl.) eller stad aabenbare Skrifte. (dito)

1630.

Hr. Søren i Herfølge (Sør. Nielsen Gammelby, 1628-45) havde stævnet 3 Folk, som havde været der i Sognet og flyttet derfra uden Pas og er nu igen komne uden Besked (s: Skudsmaal) og havde ikke været til Sakramentet i 2 Aar. — De maa findes til offentlig absolutionem (s: aabenbar Skrifte). (dito)

1630.

Mag. Johan i København (Johannes Borchardsen (Borch), Vor Frue, 1624-35) havde stævnet to Folk, som var trolovede og udlyst for dem og vilde ikke lade sig vie. — Hvin skal stævnes ham til Kapitel, efordi han findes modvillig. (Kallste Saarl. 4°. 490)

1630.

Jens Møller i Roskilde havde støvnet Mag. Enevøed (se forrige Side), fordi han viste ham dem fra Skriftestolen. — Han maa admittes til Absolution og Alters, naar han det begæres vorder. (dito)

1630.

Hr. Hans i Brøndby (Hans Madsen Birkop, 1629-52) og Hans Høj i Slagblinde trøttede om nogen Gæld og Regnskab. — Blev udtagne 2 Provster og 2 Præster, som tog Sagen tværs over i Mag. Enevøed i Roskilde (se forrige Side) og Hr. Høgus i Slagblinde (se S. 58), item Mag. Morten Clausen i Glostrup (1619-80) og Hr. Christopher Augustinussen i Steuløse (1617-39). (dito)

1630.

Et Kvindfolk støvnet, for hvin kenløb med en Kædelbøder (?: Liggjæner?) — Maa steds til Absolution. (dito).

1630.

En Kvinde i Roskilde fremførte et Barn, som var af nogen fænden i Jens Braadtz nye Hus, og tviles "paa, om det var døbt. — Straks lyses over alt Herred, om nogen ved noget af samme Barn at sige. Ved ingen noget, da et maa døbes. (dito)

1630.

Mag. Valentin i Kalundborg (Valentin Christensen Koler, 1622-49) var støvnet af en Skrædders vend, for han havde vist ham fra Skriftestolen, for han skulde have noget udsat med sin Næste. — Karlen skal forbede dem selv, han haver fersët sig med, og siden møde for Provsten (i Nits Herred, Jens Sørensen, Ørsted. Uby 1617-34, Prot. 1623) og Forligelsesmaal med Leu mandus Binde, og gives ro-

get til de fattige.

(dito).

NB. Spørger om en Dreng (Tjenestekare) af Skibby ved Navn Jens Olsøn, som havde slået et Pigebarn ihjel ibidem og haver intet Skudsmaal.

(dito).

1630.

Mag. Peder Lauge i Helsingør (P. Rasmussen Lauge, 1625-46) havde støvnet to Folk af Tikøbs Vaug, Niels Povlsen og Inger, som var trolovede og havde ikke straks ladet demmeh vie tilhobe og vil ikke heller; haver dog avlet Barn tilhobe. — Skal begge hoedo sig fra Alters, indtil saa længe de faar været for Kapitel og bliver dom afsagt. (dito)

1630.

Nok fremlagde han et Klagemaal over Hans Krümm, en Kattens, som taakte stemmelig baade om Ministerio (Præstembedet) og om Exorcismo (Djævelbesværgelses-Formel ved Daaben), og at de smaa Børn havde ond Aand; at dys ikke burde brænde i Kirken om Dagen. —

Synes, at det skal gives den højre Forrigted til Kende af Mag. Thomas, og at Præsten ikke siden forsømmer, hvad han bør at gøre, hvortil ikke lettelig bør at blive ustraffet. (dito).

1631. (Februar)

Hr. Bernit, tysk Prædikant i Köbenhavn (Bernhardt Johansson Meier, Sct. Petri, 1616-34, se Side 39) blev støvnet, fordi han indfalder i di de andre Sognepræsters Embeder og betjener deres Sognefolk til Ægteskab, Daab og andet, indvies til Ægteskab nogle foruden Trolovelse og Lyfning, nogle foruden Vidnesbyrd, nogle, som ved Ægteskab paa andre Steder er forhindrede, døber Børn hjemme i Hüsene og ikke derefter lader demmeh komme i Kirken deres Daab at blive Meing-

heden vitterlig. — Blev dømt at have gjort Uret og imod Ord-
nansen og sit Kædsbrev, og blev indsat til Hans Majestæts, hvad
hans Straf skal være. (Ny kgl. Saubl. 4°-1171).

1631

Der næst var mange Sager om Hor og Olystskabs Foragtelser af-
hvilke nogle blev dømte til aabensbare Skrifte, nogle forviste til Kæ-
pittel at stilles ad, nogle til verdslig Ting at tage Vidnesbyrd (dito)

1639. (Efteraar)

Arne, sal. Christen Spædtz havde støvnet Mag. David i Hel-
singør (David Christensen, Kapellan til Sct. Olai, 1636-46, Sogneprøst
1646-58) for Olystskabsløfte. Him satte i Rette, om han ikke brø-
de at miste sit Kald for Menederi og betale hendes Bekostning.
Mag. David havde taget Kongens Støvning, hvorfor Sagen blev hen-
vist til Herredag. (dito).

1639

Hr. Blasius støvnet (Blasius Hausen Kofn, Nykøbing. 1633-60),
for han hvedt en Rømmingsmand for Sakramentet. — Sagen blev be-
staaedes, indtil Rømmingsdom blev fremlagt til Ting. (dito)

1639

Jens Nielsen i Nykøbing var støvnet af Hr. Blasius, for han ikke
vilde staa Skrifte for Lejermaal. — Blev henvist til Ting at
føre Vidnesbyrd. (dito).

1639.

Lauris Pederson, Foged paa Swanholm, var støvnet for Lejer-
maal. — Landemodet begærede velbyrdige Lauris mandeus Skri-
velse til velb. Lauritz Ulfeldt derom. (dito).

1639. (Se S. 43.)

Mag Hendrich paa Amager (Heinrich Erhardson Martfeld, St. Magleby, 1612-52) er endnu sidspeuderet ab officio. Fordi faar og Sagen til velbyrdige Landsdommer henvist at hende paa Vidnesbyrd, om de er saa nøjagtige at vidne en ærlig Mand fra Kald og Velfærd, enddog han beklagedes for Skriftemaals Afvisning. (dito)

1639.

Ellers var der ikke andre synderlige Sager uden Hovssager, Sakramentets Foragt med Skriftemaals Benægtelse — uden Hr. Niels Winther i Nidløse (Niels Christensen Winther, 1632-c. 1647) havde været i Slagsmaal med en sin Sognemand, Oluf Læritzsen. — Hr. Niels skal føre Vidne om sin Uskyldighed, eller maaske komme i Micket. (dito).

1652.

Maren Tonarmmands (.Stedet opgives ikke) havde for sine Høer brugt Raad hos en Kvinde i Steaane: hvin bekeudte, hvin havde kastet Saet i Jorden og ønsket, at saa' skulde den brænde og sprænge, som havde forgiort hende; det skulde Gud give i Fandens Navn. — Som: skal staa aabeubare Skrifte (Nyl. kgl. Saad. 1166)

1652

Herman Hermansen (maaske fra Lynge-Brøby, Alsted Herr.) med sin Hustru haver over Stav og Dag og længer holdt sig fra Sakramentet. — Skal staa aabeubare Skrifte. (dito).

1652.

Hr. Frantz i Frsted (Frants stausen, Ramsø Herr. 1619-66) havde støvnet en Kvinde, som havde avlet et Barn i Hor, som siden

blev fjenden død i Sengen hos hende. Him sagde, det døde af
 Lygdom paa hendes Skød, som him sad i Sengen. — Blev
 vist til verdslig Dom og Vidnesbyrd at føres. (dito)

1653. (Foraar)

Hr. Hans i Bregning (Hans Pedersen Knoph, 1647-94) havde
 indstævnet Peder Madsen og hans Kvinde, Karen, for han havde
 drukket sig drukkent og været i Slagsmaal den Dag, han havde
 været til Alters, og for him havde givet mange Godtfoet ubekvemme
 og stemme Navne, som blev bevist ved Tingsvidner.

Peder Madsen indstegede sig, ikke at have været drukkent den Dag,
 thi han og 15 andre Personer havde været sammen i Møllen og
 drak alle tilsammen 16 Potter Mjød, og da inmidlertid løber
 en til og drager hannem i Haaret og slår hannem til Jorden,
 men han selv gjorde ingen Modværge eller Klammeri. Sagen
 var forhen indstævnet for Provsten. Han dømte dem til at
 staa aabeubartig Skrifte, til hvilket de ikke vilde bekvemme sig.

— Hr. Niels Trolle (Stiftslenemanden) mente, at de burde ikke
 at staa aabeubartig Skrifte for det, thi han kunde ikke agtes at
 have været drukkent af saa lidet, og Presten at burde at straffe
 hende foruden aabeubartig Skriftemaal for sin Forseelse og onde
 Vane. — Blev saa begge bevilget at man annammes til
 hemmelig Skriftemaal. (dito)

1653.

Hr. Iver i Boeslunde (Iver Hansen Munk, 1652-84) havde
 indstævnet 2 trolovede Folk, som ikke vilde lade sig vie tilsam-
 men af den Aarsag, at et Kvindfolk, som hørte Fostermøen var

til, havde bekeudt, at Fæstemændene havde haft med heude at skaf-
fe. Denne heudes Sigtelser blev uunderkeudt-te Tingne, og skal hvin
staa aabenbare Skrifte for Løgn, te hvieten Sigtelser Fæstemø-
ens Farsister havde bragt det letfordige Kvindfolk, te, at de
künde sige en Aarsage at faa dem adskilt. — De blev keudt-
te straks at lade sig vie, hviket de og aulovede at ville
gøre.

(dite)

1664. (Efteraar).

Jens Thomæsen, en vanartig og fortrædelig Mand af Storestedinge,
som havde med Pukken og Snoken, med fosse og stive Ord tiltalt
Medtjenere (Kapellanen), Hr. Søren ibidem (Søren Sørensen Aal-
borg, 1662-69) i Menighedens Raad i den Kirke. — Han maat-
te, hvor nødig han vilde, afbede baade hos Sognepræsten (Hag-
Jens Christensen Aalborg, 1634-78, Provst 1662) og Hr. Søren sin For-
seelse, lovede at respektere sine Præster, som det sig burde;
dersom han forgreb sig mod dem Tiere, skuede han staa
aabenbare Skrifte.

(Kallste Saul. 4°. 489)

1664.

En Mand ved Navn Peder Dine og hans Søn havde stæmet Pro-
sten i Odsherred, Hr. Christen i Faarøvejle (Chr. Nielsen Skrem,
1655-99, Provst 1661), fordi han havde dømt dem til at staa
aabenbare Skrifte som henedere, efterdi de inden Tingne imod
Vidskab med oprakte Fingre havde med Ed benægtet en anden
Mands Hoppe, som fandtes i forskrevne Peder Dines Høs. — Han
beraabte sig paa en Landstingsdom, som var gaaen i Sagen, blev
derfor Sagen optagen til første Landemode. Manden spurgte,

om han ikke maatte annammes til det hellige Altoreus Sakramente herforindw, hvilket blev hannem nægtet, medmindre han godvilligen efter Provstens Dom vilde subjicere sig (underkaste sig) Kirkes Discipline. (dito)

1664.

Hr. Anders i Stillinge. (And. Eriksen, 1631-67, Provst i Søve Herred. 1661) havde citeret Hr. Johan Scireusen i Prinds Vedby (1652-70), fordi han havde forhaestet en Kvinde) og hendes Søn og Daatter dens Skudsmaal i 3 Aar, siden de drog af hans Menighed, endog Provsten befalede hannem skriftlig at give demmed Skudsmaal, skikkede hannem opaa Arkebispen (Hr. Hans Svane-egentlig Svarning - 1655-68) Skrivelse derom i Foraaret sidst forleden. Hr. Johan modte ikke, men skriftligen undskyldte sig med sin Sygdom, saa og gav Aarsagen derudi til Kende, hvorfor de ikke finge Skudsmaal, som var, at han var forbødet af dens Herskab ikke at maatte give dem Skudsmaal. — Hr. Johan skal give til Straf for sin Forseelse 10 Rigsdaler, og blev benaadet derpaa for sin Armods Skyed. (dito).

1664.

Degnen i Kirislemark (Niels Farum, 1658-79) var citeret af Jens Nielsen ibidem, som havde hans Stifdaatter, fordi han alts igen havde slaaet sin Kone imod sin Forpligt, som han udgav forleden Aar Dionysii (Efteraars-) Landemode, saa han derover var løben bort. Jens Nielsen satte i Bette, om han ikke skulde skaffe sin Kone til Stede igen. — Degnen blev alts tilhoedt at leve vel med sin Kone; hvis ikke, soer Arkebispen, at han

skulde miste sit Kald. Præsten skulde endni tage en stærkue
og haardere Forpligt af hammen, end før var sket. (dito)

1664.

Hans Hemmingsen, Kirkesørgel i Helsing i Holbo Herred,
havde citeret Provsten, Mag. Hans Kiise i Ramdse (Hans Mad-
sen Kiise, 1657-88, Provst 1661), for han havde frikendt Substitu-
ten (Hjelpe degnen) i bidene for skældsord, han havde skældt bemeld-
te Hans Hemmingsen med, og det, fordi Kirkesørgen havde og
skædet offentlig paa Sognestævnens Substituten. - Kirkesørgen viede
intet nøjes med Deprecation (Afbigt) og Erklæring straks for Lande-
modet, var fos og stiv og ubeskedent i Ord. Kun dog desto, at Sub-
stituten for det hæderlige Landemøde erklærede Kirkesørgen, og
han derimod lovede at betale Substituten sin Løn, som han i
3 Aar havde forholdt hammen, hvorpaa de finge hverandre
Haaud. (dito).

Personregister.

Aa.

Aalborg, Chr. Jensen, ^{Søborg.} Hr. (1627) - 29.	Aalborg, Villads Andersen, ^{Nr.} S. Sængerup (1630) 57
- , Jens Christensen, ^{Hr.} St. Hed (1664) 65	Adser. Pedersen, Valleusløk (1626) 21.
- , Niads Pedersen, Hr. Lidemark (1623	Albert Andersen, Avers (1623) 13.
- 1628) 12 - 26 - 41.	Anders, Mag. Herlev. (1630) 56.
- , Søren Sørensen, ^{Hr.} St. Hedinge (1664) 65	Anders Andersen, Svedstrup (1630) 55.

Anders, Bonde, Højby (1628) 44.
 — , Degn, Stenmagle (1628) 39.
 — Jensen^{Mr.}, Orø. (1591) 1.
 — Lauritzen^{Mr.}, Strø (1628) 41.
 — , Møller, Skovmølle (1624) 18.
 — Sørensen, Sigersted (1627) 27.

Andreas, Mr. Slagelse (1620) 7.

Anne, sae. Chr. Snaats, Helsingør (1629) 62.

Arntz, Villem, Søndby (1627) 32.

Augustinsson, Chof. Mr. Stenløse (1620-30) 7-59-60

B.

Basse, Peder - Søby (1626) 20.

Beatrix Jernitsdatter - Helsingør (1627) 31.

Beutzen, Niels - Helsingør (1627) 31.

Bertelsen, Mikkel, Købehavn (1629) 45.

Bille, Vincens - Hørslev (1624) 17.

Birkup, Hans Hansen, Mr. Brøndby (1630) 60.

Bodil, Tengslemark (1628) 36.

Bodel Knudsd. Ballerup (1629) 51.

Boe, Mag. (Roskilde) - (1627) 27.

Boel Knudsd. - Maalev (1629) 47.

Bom, Peder, Snese (1615) 3.

Borch, Joh: Mag. Købeh. (1630) 59.

Borre, Niels Hansen, Mr. Elmelunde
 (1628) 36. (1629) 50.

Braabye, Gregers Christensen, Næs-

tved (1627-30) 32-33-35-54.

Braadtz, Jens, Roskilde (1630) 60.

Brake, Olte Pedersen (1616) 3.

— , Fri Sophie, Helsingør (1630) 58.

Bremer, Joachim, Melby (1627) 33.

Brøn, Niels Frantzen^{Mr.}, Hagleby (1626) 22.

Büch, Hans Hansen, Mr. Aversø (1623-24) 13-15.

Büddinge, Oluf, Mr. Snese (1591) 1.

Bødker, Hans, Næstved (1630) 54.

Bille, Oluf, Abrahamstrup (1591) 1.

Bjergesen, Hans, Førslev (1624) 18.

C.

Callundberg, Anders Jensen, Mr. Uerslev (1628) 24.

Cathrine Pedersd. Førslev (1629) 45.

Christopher Lauridsen, Smørumovre (1629) 49.

— Skomager, Højelse (1624) 17.

— Tølstrop (?) (1623) 13.

Claus Hansen, Helsingør (1620) 24.

— , Hellested (1628) 41.

— Laurson, Helsingør (1629) 50.

Clausen, Hurten, Mag. Glostrup (1630) 60.

Colding, Poul Jensen, Mag. Herlufsborg
 (1626-30) 25-37-53-54.

— Johannes Jensen, Mr. V. Sgade (1630) 56.

— Henrik Thyesen, Sigersted (1627) 27.

Corfits, Volderslev (1625) 20.

Corsöer, Niels Jensen, Mag. Slagelse (1630) ^{54-57.}

D.

Daniel Pedersen, Agerup (1628) 38.

David Christensen, Kap., Helsingør (1639) 62

Dejn, Jørgen. Feusmark (1615) 3.

Diderik Knudsen, Plsemagle (1628) 42

(1629) 50.

Dorothe, Frø, Egholm (1624) 16.

Due, Peder, Odsherred (1664) 65.

Düerich, Hans, Borgm. Næstved (1628) 34.

E

Eilertsen, Peder. Hr. Borre (1625) 19.

Enevold Rasmussen, Kjøge (1624) 16.

Erik (?), Hr. Roskilde (1628) 42.

Eriksen, Anders, Hr. Stillinge (1664) 66.

Estilsen, Bertel, Hr. Højby (1628) 36-44.

—, Niels, Hr. Næstved (1615) 2.

F.

Fabricius, Andr. Hamur, Hr. Hageby, Steen
(1628) 39.

Farnow, Jens Jensen, Hr. Helsinge (1620-29) ^{7-13-41-47.}

—, Niels, Dejn, Koislemark (1664) 66.

Fortt, Claus Clausen, Torshinde (1626-28) ^{Hr. 25-29-38.}

Frantz Hansen, Hr. Prsted (1652) 63.

Frederiksborg, Hans Andersw-Borre (1626) ^{Hr. 22.}

G.

Gad, Hoge Jensen, ^{Hr.} Vollersted (1625-28) 20 ^{41.}

Gagge, Holger, Landsdommer, Roskilde (1621) ^{7.}

Gammelbye, Sør. Nielsw, ^{Hr.} Herfølge (1630) 59.

Geritzew, Jac. Helsingør (1627) 31.

Gert Hermansen, Kjøge (1627) 29.

Gertrud Krause's, Roskilde (1629) 48.

—, Peder Frantzew, Lidemark (1626) 26.

Gimlinge, And. Jacobsen, Hr. Brøndby (1627) ^{28.}

Glob, Christen Lauritzew, Hr. Kjøge (1619-29)

4-14-23-29-50.

H.

Hafn, Otto Hansen, ^{Hr.} Ledøje (1626-25) 21-25 ^{28-47-49.}

—, Blasius Hansen, Nykøbing (1639) 62.

Hammer, Jørgen, Højelse (1626) 23.

Haus, Hr. Provst, Prsted. (1591) 1.

—, Bødker, Næstved (1627) 32.

—, Christensen, Hr. Ulsø (1621) 9.

—, Hansen, Aarslev. (1627) 30.

—, Jacobsen, Vallersted (1627) 27.

—, Knudsen, Hr., Kjøge (1630) 56.

—, Nielsen, Hr. Sillerød (1628) 42.

—, Rasmussen, Kap. Højby (1624) 17.

Hansen, Borgm. Skagerup (1627) 32.

—, Jørgen, Hr. Frederikssund (1627-28) ^{32-35.}

Hee, Peder. Mag. Vordingborg (1615) 3.

Hellesen, Jac. Kibenh (1627) 33.

Helsingør. Jæus Knudsen, Sverdrup (1628) 42.
Hemmingsen, Haus, Helsingør (1664) 67.
Hendrich Nielsen, Fjeldmøstj (1630) 53.
Herman Hermansen (1652) 63.
Hoff, Haus ^{Hr.} Simonsen, Snostrup (1630) 55.
Holck, Christen, Leusmand. (1591) 1.
Hove, Morten Pedersen, Hr. Hyllinge (1626) 23.
Hoij, Haus, Slagblinde } 49-51.
(1630) 60.

F. J.

Inger, Tikob Vang (1630) 61.
Isachsen, Pove, Kløvested (1628) 44.
Jacob, Kap. Hr. Hedinge (1628) 39-42
Jacob Andersen, Provst, Kallehave (1626-28) ²⁷⁻³²⁻³⁷⁻³⁸
- Hausen, Hr. Skælskør (1624) 14.
- Lauritzsen, Herlufmagle ^{Hr.} (1629) 51.
- Nielsen, Hr. Egesborg (1626) 27.
- , Hürmester, Slagelse (1630) 54.
Jæus Andersen, Kamsstrup (1622) 11.
- - Hr. Havnede (1630) 57.
- Nielsen, Nykøbing (1639) 62.
- - , Krislemark (1664) 66.
- - , Frederikssund (1630) 57.
- Jørgensen, Hr. Rønnebak (1619) 5.
- , Kræmmer, Roskilde (1630) 59.
- , Müller, Roskilde (1630) 60.

Jæus Oloson, Skibby (1630) 61.
- Pedersen, Raadm. Skingerup (1627) 32.
- Sørensen, Hr. Østød-Åby (1630) 60.
Jæus Rasmussen, Egby (Glostrup) (1627) 28.
Jersin, Jæus Dinesen, Mag. Kibham (1628) 39
Jespersen, Morten, Karise (1626) 25.
- , Christen, Degn, Søborg (1627) 29.
Johan Christophersen, Hr. Balleup (1629) ⁵¹ 47
- Sørensen, Hr. Ruds Vedby (1664) 66.
Jonassen, Frantz, Mag. St. Hedinge (1628) 39
Juel, Erik Hausen, Mag. Bregninge (1626-28)
24-29-38-42.
Jyde, Niels Pedersen, Herlev (1630) 56.
Jørgen Jacobsen, Fogedp. Abrahamstrup
(1591) 1.
- - , Degn, Søbinderup (1630) 53.
- Hausen, Hr. Frederikssund (1628-30) ⁵⁷ 42
Jørgensen, Søren, Hr. Sværdborg (1619) 4.

K.

Karen Isachsd., Balleup (1627) 28.
- , Peder Aadseus, Bregninge (1653) 64.
Karine Rasmisd., Skovmille (1624) 18.
Kierulff, Peder Bertelsen, M. Sæby (1624-26) ¹⁸⁻²⁶
Kiuse, Haus, Mag. Ramløse (1664) 67.
- , Peder, Mag. Bregninge (1626) 25.
Kiøbenthafr., Adm. Morten Lauritzsen, Kap. Kallund
borg (1628) 36-42.

Knoth, Hans Pedersen, Hr. Bregninge (1653) ^{64.}

Knud, Slagter, Herfølge (1623) 12.

- Jensen, Hr. Rislev (1620-28) 6-8-33.

- Johansen, Hr. Agerup (1628) 38.

Knudsen, Hans, Hr. Karise (1626) 25.

Kofod, Jørgen, Svini (1627) 30.

Krag, Rasmis Jensen, Hr. Esbønd. (1630) 52.

Kræn, Hans, Helsingør (1630) 61.

Krümmerup, Jens Høgenow, Hr. Næst. ^{4.} (1619)

Krise, Hans, Mag. Helsingør (1623) 14.

Kølev, Valentin Christensen, H. Kalundborg
(1628-30) 36-60.

L

Lange, Peder Rasmussen, Mag. Helsingør.

(1626-30) 24-30-31-35-48-50-57-61.

Lauritz Rasmussen, Hr. Herby (1624) 17.

Lauritzsen, Jacob, Provst, Herlufmagle

(1614-24) 4-5-8-13-15.

Lauris Pedersen, Foged, Svaneholm (1639) 62.

Lemvig, Villum Hansen, H. Strøby (1624) 17.

Lisabeth Kuh^s, Næstved (1628) 35.

Lising, Anders Zachriessen, Hr. Fjnderup.

(1624-30) 15-56.

Lollik, Hans, Herlufph. (1626) 25.

- , Christen, Tårby (1624) 16.

Lindforlind, Rasm. Hansen, Hr. Fjnslev.

(1624) 18.

Lind, Thomas, Mag. Helsingør (1630) 61.

M

Mads, Degn, Herfølge (1623) 12.

- , Krømmer, Eskelbjerg (1626) 24.

- , Skomager, Taagerup (1624) 16.

- , Skytte, K. Hvalso' (1628) 38.

Maren Pedersd. Rarslev (1627) 30.

- , Slagters, Helsingør (1630) 57.

- , Tømmermauds, (1652) 63.

Marine Jensd. København (1625) 19.

- Nielsd. Aversi (1624) 15.

Mareus Knudsen, Hr. Viskinde (1628) 42.

- Malm, Næstved (1619) 4.

Margrete Hansd. Helsingør (1630) 58.

Marrit, Hans Jensen, Hr. Valleusv.

(1627) 27.

Mustfeld, Heirr. Erhardsen, Mag. St.

Magleby (1628-39) 43-63.

Mathiesen, Mads, Fjnslev (1626) 26.

Mauritz Nielsen, Degn, Borre (1626) 22.

Meier, Bornh. Hr. Köbhn. (1628-31) 40-61.

Michel, Hr. Slagelse (1628) 42.

Mikkel Lauridsen, Nykø. Hr. (1621) 9.

- Mikkelson, Strøby (1624) 17.

- Pedersen, Hr. Kragerup (1626) 26.

Mikkelsen, Jens, Skinder (1621) 9.

Mogens Mikkelsen, Hr. Hjemboek (1591) 1.

Mogensen, Peder, Vesterby (1628) 43.

Morken, Eskemølle (1630) 54.

—, Hr. Sosterup (1630) 54.

—, Brygger, Ruskilde (1630) 59.

—, Degn, Krimmeup (1628) 43.

—, Mortensen, Hr. Sinderup (1627) 30.

—, Nielsen, Maaler (1629) 47.

Munk, Iver-Hansen, Hr. Boeslunde (1653) ^{64.}

N

Nested, Hans Pedersen, Hr. V. Egede (1628-29) ^{42-51.}

Niels, Degn, Førslev (1629) 45.

—, Gaardmand, Vedby (1620) 7.

—, Jacobsen, Hr. Tikøb (1624) 18.

—, Krommer, Helsingør (1628-29) ^{-48.} 35-49

—, Lauritzen, L. Tvede (Hestelsø) (1627) 31.

—, Madsen, Mag. Tølløse (1620-23) 9-13.

—, Olsen, Saaby (1619) 5.

—, Poulsen, Slagelse (1630) 54.

—, —, Tikøb Vaug (1630) 61.

—, Skomager, Gf. Køge (1619) 3.

Nordmand, Eske Olsen, Rided. Antvorskov (1624) 14.

Nyberg, Hans Sørensen, Hr. Kongsted (1624) ^{16.}

Nymand, Anders, Bregninge (1626) 25.

O

Ole Nielsen, Bjergby (1627) 29.

Oluf Lauritzen, Widløse (1639) 63.

—, Pedersen, Hr. Gørlev (1620) 7.

P

Paaske, Rasmus, Næstved (1628) 35.

Paszlich, Friderich, Rømdalsh. (1619) 5.

Pax, Mogens, Leusmand (1620) 26.

Pebbling, Knud, Farum (1630) 58.

Peder, Degn, V. Egede (1619) 5.

—, Hansen, Hyllinge (1628) 37.

—, Nielsen, Hr. Grøsted (1615-23) 2-13.

—, —, Mag. Højelø (1624) 17.

—, Madsen, Bregninge (1653) 64.

Povl Jacobsen, Hr. Jydstrup (1629) 46.

—, Nielsen, St. Magleby (1628) 43.

Pval Povl, Hr. Dalby (1628-29) 44-50.

Randulf, Enevold Nielsen, Mag. Roskilde (1620-30) 25-46-48-59-60.

Rasmis Jensen, Hr. Skullelev (1628) 45.

—, Nielsen, Hr. Stege (1621-28) 11-22-36.

—, Rasmussen, Helsingør (1630) 58.

—, Skredder, Knardrup (1630) 58.

—, Svendsen, Hr. Faxe (1629-30) 51-56.

Reetz, Frederik, Leusm. (1620) 21.

Resen, Dr. Biskop (1620-28) 7-15-24-41.

Riber, Niels Christensen, Degn, Baarø (1627-28) 32-37-38.

Roeskild, Hans Nielsen, Hr. Körnerup (1630) ⁵⁵
Rosenkrantz, Holg. Ferguson (1624) 16.
Rüd, Knud, Leusmaud (1591) 2.

S

Samuel Mogensen, Hr. Snesere (1615-21) 3-9.
Scavenius, Laur. Hortensius, Hr. Rask (1626-28) ²⁵⁻⁴⁰
Sidse, Tryggevælde (1629) 52.
Simon Nielsen, Hr. Aggerø (1628) 41.
Skaaning, Jens, Ondløse (1620) 8.
Skaumelsen, Christen, Rask. (1629) 46.
Skeren, Chr. Nielsen, Hr. Tjørnøyle (1664) ⁶⁵
Skriver, Rasmus, Borgm. Næstv. (1624) 15.
Slagelse, Peder Jensen, Hr. Vallemøkk
(1626) 21.

Smed, Hans Ferguson, Kap. Elmelunde

(1629) 50.

Sorte, Poul Sørensen, Hr. Rye (1626-30) ⁴¹⁻⁴⁵⁻⁵¹⁻⁵³ 23.

Spædt, Chr., Helsingør (1639) 62.

Straphofski, Olaus Proce, Mag. Næstv.
Wed (1619-28) 4-34.

Svane, Dr. Hans. Orkelisk. (1664) 66.

Svendsen, Rasm. Mag. Foxe (1624-26) ²³ 16.

Selbye, Chr. Sørensen, Hr. Terslev (1628) 12.

Søren, Hr. Vedby (1620) 7.

— (Rector?) Mag. Rask. (1627) 27.

—, Segn, Vejby (1629) 48.

Skotte, Hans, Hr. Bjergby (1616) 3.

Siren, Jarmester, Helsingør (1630) 58.

— Rasmussen, Marslev (1627) 30.

—, Spillemaud, Køge (1623) 14.

T

Thomas Nielsen, Slettele (1629) 48.

Thomsen, Mogens, Hr. Slagelse (1627-
30) 32-55-58-60.

Thomassen, Jens, St. Hedinge (1664) 65.

Torbern, Segn, Ondløse (1630) 57.

Troelsen, Bent, Hr. Snesere (1591) 1.

Trolle, Niels, Hr. Stifts Leusmaud (1653) 64.

Ture, Mikkel, Hr. Jydstrup (1629) 46.

Tybicius, Hans, Hr. Tøksvord (1615-27) ³⁻³¹

Tøger, Hans, Hr. Gerles (1621) 10.

Tønne, Hans, Saaby (1619) 5.

U

Udlejre, Peder Lauritz, Hr. Hvalsø (1628) ³⁸

Ulfeldt, Lauritz (1639) 62.

Urne, Christoffer (1628) 44.

—, Frederik, Leusmaud (1630) 53.

V

Varde, Hans Pedersen, Hr. Slangerup.
(1627-28) 32-35.

Villads, Mortensen, Hr. Aversø (1624) 15.

W

Wifried, Chr. Hr. Arnes (1629) 52.

X

Winther, Niels Christensen, Htr. Nidløse ^{63.} (1639) Worm, Jac. Pederson, Htr. Nylø (1621) 9-10.
 —, Niels Pederson, Htr. Søby (1624-29) ^{49.} 16-41. Winstrup, Peder, Dr. Bispeby (1591) 2.
 —, Peder Christensen, Viceprovst (1591) 2. Wium, Chr. Hausen, Htr. Undløse (1628) ^{40.} 39-

Stedregister.

A.

E

Agerup (1628) 38.
 Abrahamstrup (Agerup) (1591) 1.
 Aggersø (1628) 41.
 Antvorskov Løse (1624) 14.
 Asnæs (1629) 52.
 Aversø (1623-24) 13-15.

B.

Baarsø (1627-28) 32-37-38.
 Bakkestrup (1622) 10.
 Ballerup (1627-29) 28-47-51.
 Benløse (1620) 8.
 Bergum (Kriepvarde) (1624) 18.
 Bjergby (1616) 3.
 Boeslunde (1653) 64.
 Borre (1625-26) 19-22.
 Bregninge (1626-53) 25-38-42-64
 Brøndby (1627-30) 28-60.

D

Dalby (Ramsø Herred) ^{(1628) 44} (1629) 50.

Ebbemølle (1630) 54.
 Egby (Glostrup Sogn) (1627) 28.
 Egedø (Vester) (1619-30) 5-42-51-56.
 Egesborg (1626) 27.
 Egholm (1624) 16.
 Elmelunde (1628-29) 36-50.
 Esbønderup (1630) 52.
 Everdrup (1628) 42.

F.

Faarevejle (1664) 65.
 Farum (1630) 58.
 Faxe (1624-30) 16-23-51-58.
 Fensmark (1615) 3.
 Fodby (1629) 45.
 Frederikssund (Sundby) ^{35-42-57.} (1627-30) 32.
 Førslev (1624-29) 18-45.

G

Gerlev (1620) 7.
 Glostrup (1630) 60.

Grested (1615-23) 2-13.

H

Hammer (1627) 33.

Havnelev (1630) 57.

St. Hedinge (1628-64) 39-42-65.

Helene Kilde (1627) 33.

Hellested (1628) 41.

Helsingø (1619-64) 5-7-13-47-67.

Helosinge (1623-39) 14-24-30-31-32

35-44-48-50-57-58-61-62.

Herlev (1630) 56.

Herfølge (1623) 12.

Herlufmagle (1619-29) 4-5-51.

Herlufsholm (1626-30) 25-37-53-54.

Hjembæk (1591) 1.

Holbo Herred (1620-64) 7-33-67.

Holsten (1620) 8.

Kirke Hvalsø (1628) 38.

Hyllinge (1626-29) 23-37-51.

Højby (1628) 36-44.

Højelse (1624-26) 17-23.

Høng (Findersø S.) (1624) 15.

Hørby (1624) 17.

F

Fjildland (1630) 57.

Fydstrup (1629) 46.

K

Kallehave (Langebæk) (1626) 27.

Kalundborg (1628-30) 30-42-60.

Kamstrup (1622) 11.

Karise (1626) 25.

Kliversted (Dalby Sogn) (1628) 44.

Konardrup (1630) 58.

Kongsted (1624) 16.

Kornerup (1630) 55.

Kragstrup (Frøslev S.) (1626) 26.

Krümmerup (1627-28) 33-43.

Kvislemark (1664) 66.

København (1625-31) 19-29-35-39-45
48-54-59-61.

Køge (1619-26) 3-4-14-16-23.

L

Langebæk (Kallehave S.) (1628) 37.

Ledøje (1626-29) 21-25-28-47-49.

Lidemark (1623-26) 12-26.

Lindby (1627) 33.

M

Maalev (1629) 47.

Magleby (Stor-) Amager (1628-39) 43-⁶³

— (Stevns Her.) (1628) 39.

— (Liden) (1626) 22.

Melby (1627) 33.

N

Nestelsø Sogn (1627) 31.
Nidløse (1639) 63.
Næstved (1615-30) 2-4-5-6-15-28
 32-33-34-35-54.
Nykøbing (1621-39) 9-10-62.

O

Odsherred (1619-64) 5-65.
Olstrup (1619) 5.
Ondløse (1620-30) 8-39-57.
Ør (1591-1621) 1-10.

P

Pedersborg (1627) 33.

R

* Rislev og Fensmark (1620-28) 6-8-33.
Roskilde (1620-30) 9-25-27-29-42
 46-48-59-60.
Rye (1626-30) 23-41-45-51-53.
Rønnbæk (1619) 5.
Rønnbæksholm (1619) 4.
St. Rønnbæk (1630) 55.
 * Ramløse (1664) 67.

S

Saabj Sogn (1619) 5-6.
Sigersted (1627) 27.
Skaane (1620-1628) 8-42.

Skibby (1630) 61.
Skjppinge Herred (1626) 25.
Skovmølle (1624) 18.
Sküllelev (1628) 45.
Skælshør (1624) 14.
Slagelse (1620-30) 7-42-54-57.
Slagelunde (1627-30) 32-58-60.
Slangerup (1627-30) 32-35-57.
Slottet (1629) 48.
Snesere (1591-1615-1621) 1-3-9.
Snøstrup (1630) 55.
Sorterup (1630) 54.
Steg (1622-28) 11-22-36.
Stenløse (1620-30) 7-59-60.
Stenmagle (1627-28) 33-39.
Stillinge (1664) 66.
Strø (1628) 41.
Strøby (1624) 17.
Sæby (-gersting) (1624-29) 16-49.
 - (-Hallenslev) (1624-26) 15-26.
Svanholm (1639) 62.
 - Gods (1620) 8.
Svedstrup (af Stykke Herred) (1630) 55.
Svine (1627) 30.
Svørdborg (1619) 4.
Søborg (1627) 29.

Søllerød (1628) 42.

Sønderup (1627) 30.

Søsüm (1630) 59.

T.

Taagerup (1624) 16.

Tengslemark (1628) 36

Terslev (1628) 42.

Tikøb (1624) 18.

- Vang (1630) 61.

Toksvord (1615) 3. (1627) 31.

Torslunde (1626-28) 25-38.

Tryggevælde (1629) 52.

Tüneby (1624) 16.

(Lille) Tvede (Nestebø Sø) (1627) 31.

Tylberg Herred (1619) 4.

Tølløse (1623) 13.

U.

Ulsø (1621) 9.

V

Vallensved (1627) 27.

(Ruds) Vedby (1620-64) 7-66.

Vejby (1629) 48.

Vejlø (1627) 33.

Vemmeløv (1627) 27.

Viskinde (1628) 42.

Vollerslev (1625-28) 20-41.

Vordingborg (1615) 3.

Vorslev (1626) 24.

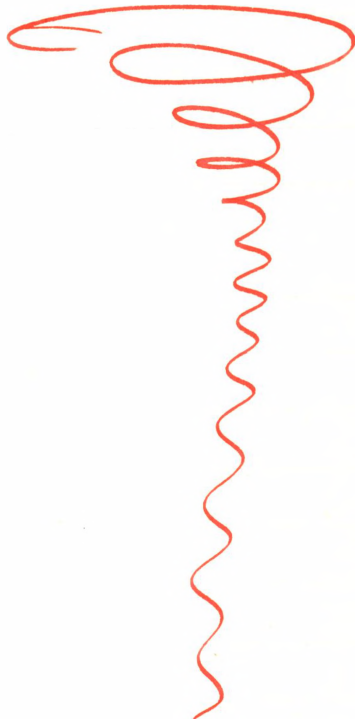
⊕

Ølsnagle (1628-29) 42-50.

Ørslev (1591-1626) 1-26.

Ørsted (Ulby) (1630) 60

- (Ramsø Herred) (1652) 63.

DIS-Danmark

1 1 8 0 1 6